

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
GÖÇ İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

UYUM STRATEJİ BELGESİ VE ULUSAL EYLEM PLANI

2018 - 2023

UYUM
STRATEJİ
BELGESİ
VE
ULUSAL
EYLEM
PLANI

2018 - 2023

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR.....	7
YÖNETİCİ SUNUŞU.....	9
GİRİŞ.....	11
MİSYON VİZYON	
ORTAK İLKELER.....	17
STRATEJİK ÖNCELİKLER.....	21
ULUSAL EYLEM PLANI.....	33

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
AFAD	: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
BM	: Birleşmiş Milletler
BMMYK	: Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği
GEM	: Geçici Eğitim Merkezi
GİGM	: Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
ILO	: Uluslararası Çalışma Örgütü
IOM	: Uluslararası Göç Örgütü - Birleşmiş Milletler Göç Kuruluşu
İŞKUR	: Türkiye İş Kurumu
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MIPEX	: Göçmen Entegrasyon Politika Endeksi
MYK	: Mesleki Yeterlilik Kurumu
OECD	: Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
SYDV	: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı
ŞÖNİM	: Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi
TBB	: Türkiye Barolar Birliği
UİK	: Uluslararası İşgücü Kanunu
UNFPA	: Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu
UNICEF	: Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu
YİMER 157	: Yabancılar İletişim Merkezi
YÖK	: Yükseköğretim Kurumu Başkanlığı
YÖS	: Yabancı Öğrenci Sınavı
YTB	: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
YUKK	: Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu

YÖNETİCİ SUNUŞU

Uluslararası göç hareketliliği son yıllarda İkinci Dünya Savaşı'ndan beri en yoğun dönemini yaşamaktadır. Türkiye, yakın coğrafyasında yaşanan insani krizler ve istikrarsızlık ortamı nedeniyle uluslararası göç hareketliliğinden en çok etkilenen ülkelerden biri haline gelmiştir.

Ülkemiz, geçmişte uluslararası göç yollarında transit ülke konumundayken son yıllarda gerçekleştirdiği sosyo-ekonomik atılımlar neticesinde hedef ülke konumuna gelmiştir. Bu konumumuz neticesinde 2017 yıl sonu itibarıyla; öğrenim, yatırım, iş kurma ve turistik faaliyetler gibi çeşitli amaçlarla gelen yaklaşık 600.000 ikamet izni sahibi yabancı ülkemizde bulunmaktadır.

2011 yılında Suriye'de başlayan insani krizin sonucu olarak milyonlarca insan göç etmek zorunda kalmıştır. Dünya büyük oranda bu göç dalgasını engelleme ya da kendi topraklarından uzak tutma çabası içinde olmasına rağmen Türkiye, krizin başından beri açık kapı politikası uygulamıştır. İnsani gerekçelerle yürütülen bu politikanın sonucu olarak 3.400.000'in üzerinde Suriyeli, geçici koruma altında ülkemizde yaşamaktadır. Suriyelilerin yanı sıra Irak, Afganistan, İran, Somali gibi ülkelere Türkiye'ye uluslararası korumadan yararlanmak maksadı ile gelen 250.000'den fazla uluslararası koruma başvuru veya statüsü sahibi yabancı ülkemizde bulunmaktadır.

Farklı hukuki statülerle ülkemizde yaşayan farklı uyruktan, kültürden, inançtan milyonlarca yabancı bu topraklar üstünde Türk toplumu ile bir arada yaşaması etkin bir göç yönetiminin ayrılmaz bir bileşeni olan uyum politikalarının önemini daha da artırmaktadır.

Etkin bir uyum politikasının temellerini oluşturmak için İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü koordinesinde ilgili kamu kurumları ile birlikte belediyelerin, uluslararası kuruluşların, sivil toplum kuruluşlarının ve ülkemizde yaşayan yabancıların görüşleri alınarak katılımcı bir yöntemle "Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı" hazırlanmıştır. Söz konusu belgelerle yabancılara hizmet sağlayan kurumlar arasında koordinasyon kurularak yabancılara verilen hizmetlerin kalitesi arttırılacaktır. İhtiyaç odaklı hizmetlerin sunulması yabancıların ülkemizde toplum ile olan karşılıklı uyumlarına destek olacaktır. Ülkemize uyum sağlayan kişilerin marjinalleşme riskinin azalmasıyla kamu düzeni ve güvenliğine dolaylı olarak destek olunacaktır.

Türkiye'nin Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı'nın hazırlanması sürecinde birlikte çalıştığımız ve uygulamasında önemli görevler üstlenen başta kamu kurum ve kuruluşları olmak üzere belediyelere, uluslararası kuruluşlara, sivil toplum kuruluşlarına ve görüşleri ile Belgenin hazırlık sürecinde bize katkı sunan yabancılara teşekkürlerimi sunar, Belgenin tüm vatandaşlarımız, ülkemizde yaşayan farklı hukuki statüdeki yabancılar ve göç yönetimimiz için faydalı olmasını temenni ederim.

1.Giriş

Türkiye'nin sivil göç yönetimini oluşturan 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu (YUKK) göç yönetiminin ayrılmaz bir bileşeni olan uyum konusunu düzenlemiştir. Söz konusu düzenleme ile uyum konusu ilk kez mevzuatımıza girmiş ve bu alanda politika oluşturulması için gerekli normatif çerçeve belirlenmiştir. Ayrıca, yabancıların toplumla karşılıklı uyumlarını sağlamak adına uyum faaliyetlerini planlama ve yürütme görevi verilen Göç İdaresi Genel Müdürlüğü bünyesinde uyum faaliyetlerini ilgili kurumlarla iş birliği içerisinde planlamak ve uygulamak amacıyla Uyum ve İletişim Dairesi Başkanlığı kurulmuştur.

Kanunda belirtildiği gibi uyumun temel amacı; yabancıların sosyal hayatın tüm alanlarına üçüncü kişilerin aracılığı olmadan dâhil olabilmesidir. Tanımından da anlaşılacağı üzere uyum süreci çok sayıda alanı içinde barındıran bir olgudur. Uyum sürecinin çok boyutlu özelliği; ilgili kurum ve kuruluşların uyuma yönelik faaliyetleri ve koordinasyonuna ilişkin yol haritasının çıkarılması ve önceliklerin belirlenmesi ihtiyaçlarını doğurmaktadır. Söz konusu ihtiyaçları karşılamak üzere İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü koordinesinde ilgili tüm kurumların katılımı ile Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı'nın hazırlanmasına karar verilmiştir.

Belgenin geliştirilmesi çalışmaları kapsamında ilk olarak uyum çatısı altında toplumsal uyum, bilgilendirme, eğitim, sağlık, işgücü piyasası ve sosyal destek (sosyal hizmet ve yardımlar) konuları olmak üzere 6 tematik alan belirlenmiştir. Her tematik alan için ayrı ayrı olmak üzere Türkiye'nin mevcut durumu, uluslararası örnekler ile yasal ve kuramsal çerçeveye ilişkin araştırma yapılmıştır. On kişilik uzman bir araştırma ekibi tarafından yapılan bu araştırma, geliştirilen Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı'na bir temel oluşturmuştur.

Çalışmalarda yönlendirme ve koordinasyon mekanizması olması açısından ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının üst düzey yetkililerinin yer aldığı Komisyon kurulmuş ve Komisyon belirli aralıklarla toplantılar gerçekleştirmiştir. Ayrıca Komisyona bağlı Ulusal Teknik Ekip kurulmuş ve istişare etme amacıyla çeşitli toplantılar gerçekleştirilmiştir. İstişare toplantılarına ek olarak, ilgili bakanlık temsilcilerinin katılımıyla tematik çalışma toplantıları düzenlenmiş ve farklı tematik başlıklar altında uyuma dair stratejik öncelikler, amaçlar ve hedefler belirlenmiştir.

Merkezi düzeydeki toplantıları tamamlayıcı ve destekleyici nitelikte yerel düzeyde de Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı'nın geliştirilmesine yönelik istişare toplantıları düzenlenmiştir. Kamu kurum ve kuruluşlarının taşra teşkilatları, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve göçmen¹ topluluklarıyla beş farklı ilde gerçekleştirilen dokuz toplantıda bir

¹ Bu Belgede kullanılan göçmen tanımı İskân Kanununda kullanılan anlamından farklı olarak YUKK'da ve Kanunun Uygulama Yönetmeliğinde bahsi geçen yasal kalış imkânına sahip yabancı, uluslararası koruma başvurusu veya statüsü sahibi kişiler ile geçici korunan Suriyelileri kapsayacak şekilde kullanılmıştır.

araya gelinerek görüşleri alınmıştır. Bu çalışmalara ek olarak, istişare toplantılarında ön plana çıkan farklı tematik alanlarda dört çalıştay düzenlenmiştir. Gerçekleştirilen tüm faaliyetler, katılımcı bir sürecin takip edilmesini, konuya dair farkındalığın arttırılmasını ve söz konusu belgenin farklı bakış açılarıyla zenginleşmesini amaçlamıştır. Bu doğrultuda, kamu kurum ve kuruluşları, Sivil Toplum Kuruluşları, akademisyenler ve göçmen topluluklar gibi tüm katılımcıların görüş ve önerileri Belgeye yansıtılmıştır.

Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı'nın ilk bileşeni olan toplumsal uyum; göçmenlerin kültürel, sosyal ve ekonomik olarak yaşadıkları topluma dâhil edilerek ortak bir aidiyet hissi geliştirebilmesi, kültürlerarası etkileşim, istişare, toplumsal diyalog çerçevesinde farklılıkların karşılıklı tanınması, saygının devam ettirilmesi ve bir arada yaşamalarının sağlanması olarak tanımlanmaktadır. Toplumsal uyum genel olarak göçmenlerin toplumsal kabulü ve birlikte yaşam kültürünü hedeflemektedir. Göçmenin sağlıklı bir şekilde kimliğinin tanınması ve toplumsal hayata dışlanmadan katılabilmesi için dil, din ve kültür gibi farklılıklarının tanınması, kısaca çeşitliliğin toplumsal kabulü toplumsal uyum için önemlidir. Ayrıca, göçmenlerin toplumda kendi yetenek ve çalışmalarından dolayı takdir edilmesi ve faydalı bir birey olarak algılanması toplumsal uyum için önemli faktörlerdir.

Bin yılı aşkın merhamet toplumu olma özelliğini taşıyan ülkemiz, asırlar boyu farklı kültürden ve medeniyetten insana hoşgörüyle yaklaşmıştır. Son dönemlerde artan ekonomik ve siyasi istikrarı neticesinde artan göçmen sayısı karşısında göçmenlerin toplumsal uyumu için başta Göç İdaresi Genel Müdürlüğü olmak üzere tüm kurum ve kuruluşlarıyla birlikte ülkemiz çeşitli çalışmalar yürütmektedir.

Türkiye'de artan göç hareketleriyle birlikte, farklı statüdeki göçmenlerin bilgi ihtiyaçları ve kaynaklarında artış ve çeşitlilik görülmektedir. Göçmenlerin, sahip oldukları hak ve hizmetler konusunda bilgilendirilmeleri ve bu bilgiye erişimleri için gerekli usul güvencelerinin, standartların ve kolaylaştırıcı uygulamaların oluşturulması, göçmenlerin uyumu için ilk adımlardan birisidir. Göçmenlerin, sahip olduğu hak ve hizmetler ve bunlara erişim süreçleri hakkında bilgi sahibi olmaları, hukuki çerçevede düzenlenmiş olan hak ve hizmetlerin doğrudan hayata geçirilmesi için önem arz etmektedir.

Göçmen bilgilendirmesinde temel teşkil eden husus, göçmenin göç ettiği ülkeye dair bilgiye ihtiyacı olduğunun bilincinde olmasıdır. Göçmenin bilgiye olan ihtiyacının farkında olmasının yanı sıra, göç edilen ülkenin hizmet sağlayıcılarının da göçmenlerin bilgi alma ihtiyacı olduğuna dair farkındalığa sahip olması önemlidir. Bu çerçevede, özellikle ülkeye yeni gelen göçmenlere yönelik bilgilendirmede; ülkenin sosyal, ekonomik, kültürel ve hukuki yapısı hakkında bilgiler verilmesi gerekmektedir.

Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı'nın bir diğer bileşeni ise eğitimidir. Göçmenlerin iyi bir eğitim alarak sosyo-ekonomik açıdan gelişimlerinin desteklenmesi, göç ettikleri ülkenin dilini öğrenmesi, nitelikli bireyler yetiştirilmesi yoluyla ülkenin insan kaynağının gelişmesi uyum açısından önemlidir. Ayrıca, çocukların erken yaşlardan itibaren birbirleriyle olumlu bir etkileşim içinde olması da diğer bir önemli konudur.

Türkiye'de bulunan göçmenlerin eğitimiyle ilgili çalışmalar Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) ve GİGM koordinasyonunda devam etmektedir. MEB; politika geliştirme, paydaşlarla iş birliği içerisinde olma, ulusal ve uluslararası eğitim projelerini planlama ve uygulama konusunda ana kurum olarak faaliyet gösterirken, YÖK; yükseköğretimden sorumlu tek

kuruluş olarak ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora seviyesindeki hususları düzenlemek üzere yetkili kılınmıştır. Göçmenlerin kayıt altına alınması ve kayıtlarının tutulması ile yetkili kurum olan GİGM veri paylaşımı yoluyla MEB ve YÖK gibi kurumların politika üretimine yardımcı olmaktadır.

Sağlık, Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı'nın temel bileşenlerinden bir diğeridir. Göçmenlere yönelik sağlık politikaları ve hizmetleri ülkeden ülkeye değişebildiği gibi farklı göçmen grupları arasında da değişiklik gösterebilmektedir. Dünya genelinde göçmenlerin sağlık hizmetlerine erişiminde yaşanan temel sorunlar arasında; göçmenin, ev sahibi ülkenin sağlık sistemine uyum sağlayamaması, sağlık hizmetlerine erişim hakkı konusunda bilgilendirilmemiş olması, sağlık çalışanlarının göçmenlerin özel gereksinimleri konusunda farkındalığının ve deneyiminin az olması, dil ve iletişim sorunları bulunmaktadır.

Türkiye'de bulunan tüm göçmenlerin sağlığa erişimleri Sağlık Bakanlığı'nca birinci, ikinci ve üçüncü basamak sağlık tesislerinde sağlanmaktadır. Türkiye'de geçici koruma altındaki Suriyelilerin birinci basamak sağlık hizmetleri; toplum sağlığı merkezleri ve bağlı birimleri (sağlıklı hayat merkezleri, göçmen sağlığı merkezi vb.) ile aile sağlığı merkezlerinde verilmekte olup geçici koruma altındaki Suriyelilerin yoğun olduğu yerlerde göçmen sağlığı merkezlerinin sayılarını artırma çalışmaları devam etmektedir.

İşgücü piyasası bileşenine göz atıldığında; 2000'li yıllardan itibaren bölgesel, ekonomik farklılıkların ve Türkiye'nin küresel piyasalardaki rekabet gücünün artmasıyla birlikte, Türkiye'ye çalışma amacıyla gelen göçmenlerin sayısında önemli bir artış yaşandığı ve göçmenlerin işgücü piyasasına düzenli olarak katılmalarını sağlamak amacıyla; gerekli yasal, idari ve kurumsal çalışmaların hızlandırıldığı görülmektedir. Bunun yanı sıra, bölgesel düzeyde yaşanan siyasal gelişmeler ve istikrarsızlıklarla birlikte, Türkiye'ye gelenlerin sayısında da önemli bir artış olmuştur. Bu gelişmeler doğrultusunda Türkiye; düzenli göçü teşvik etmek, uluslararası koruma sistemini güçlendirmek ve düzensiz göçmen işgücünü² engellemek amacıyla işgücü piyasası uyumuna yönelik daha kapsamlı bir vizyon geliştirmeye başlamıştır.

10'uncu Kalkınma Planı'nda (2014-2018) Türkiye'nin işgücü piyasası önceliklerine uygun olarak, göçmen işgücü ihtiyaçları ve düzenlemelerine yönelik bir vizyon ortaya konmuştur. Planda özellikle, eğitim düzeyi, mesleki deneyimi, bilim ve teknolojiye katkısı ile stratejik öneme haiz herhangi bir alanda öne çıkmış yüksek nitelikli göçmen işgücünün, Turkuaz Kart uygulamasıyla Türkiye'ye kazandırılması ve yabancı öğrenci sayısının artırılması hedeflenmiştir.

15/01/2016 tarihli Geçici Koruma Sağlanan Yabancıların Çalışma İzinlerine Dair Yönetmelik ve 26/04/2016 tarihli Uluslararası Koruma Başvuru Sahibi ve Uluslararası Koruma Statüsü Sahibi Kişilerin Çalışmasına Dair Yönetmelik çıkarılarak söz konusu kişilerin yasal olarak çalışmasına olanak tanınmıştır. Bu gelişmeler ve ihtiyaçlar doğrultusunda Türkiye'ye yönelik işgücü göçünün ulusal işgücü piyasasının dinamiklerini gözeterek düzenli olarak gerçekleştirilmesi, Türkiye'nin nitelikli işgücü çeken ülkeler arasındaki küresel rekabete dâhil olabilmesi, uluslararası koruma ve geçici koruma altındakilerin işgücü piyasasına erişimlerinin sağlanması ve işgücü piyasasındaki göçmenlerin haklarının korunmasının düzenlenmesi amacıyla 13/08/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu kabul edilmiştir. Bu gelişmelerle birlikte işgücü piyasası ve uyuma ilişkin temel idari ve yasal düzenlemeler oluşturulmuştur.

² Düzensiz göçmen işgücü gerekli izin ve belgelere sahip olmadan çalışan kişilerdir.

Sosyal hizmetler ve yardımlar Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı'nın son bileşenidir. Sosyal hizmetler ve yardımlar, göçmenlerin ülkeye ilk geldiklerinde ihtiyaç duydukları ve ilerleyen dönemlerde farklılaşmasına rağmen devam eden ihtiyaçlarına yönelik verilen desteklerdir. Sosyal hizmetler, gereksinim içindeki bireyleri, aileleri ve toplulukları yetkin hale getirmeyi ve toplumsal değişim ve gelişmeyi hızlandıracak çalışmaları başlatıp yürütmeyi hedefleyen desteklerdir. Sosyal yardımlar ise yoksulluk ile ilgili uygulamalara dayanır. Sosyal yardımlardan yararlanmada, muhtaçlık durumu veya yeterli geçim kaynaklarına sahip olamama durumu, temel bir koşuldur.

Son dönemde artan göç hareketlilikleri göçmenlerin sosyal desteğe çok farklı açılardan ihtiyaç duyduklarını ve sosyal devletin sadece vatandaşlar için değil göçmenler için de önemini ve gerekliliğini ortaya koymuştur. Anayasada belirtildiği üzere Türkiye bir sosyal hukuk devleti olarak sosyal adaleti ve böylece toplumsal dengeyi sağlamakla yükümlüdür. Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı sosyal politikaları belirlemek, geliştirmek ve optimal anlamda bu politikaları tek elden yürüten kurumdur. Sosyal hizmetler ve yardımlar alanında yerel yönetimler ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının da doğrudan veya dolaylı yükümlülüklerle sahip olduğu görülmektedir. Ayrıca, sivil toplum örgütlerinin de kendi çalışma alanları içinde sosyal hizmetler alanında işleve sahip oldukları görülmektedir. Türkiye'de göçmenlerin özellikle uluslararası koruma başvuru ya da statüsü sahiplerinin sosyal hizmetler ve yardımlardan faydalanabilmesi açısından ilgili yasal ve idari çerçeve YUKK ile birlikte daha belirgin hale gelmiştir. Göçmenlere yönelik sosyal politikalar kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra ilgili BM, ulusal ve uluslararası STK'lar ile birlikte yürütülmekte ise de halen göçmen gruplara yönelik sosyal politika çerçevesi ve uygulamaları gelişime açıktır.

Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı çalışması kapsamında her bileşene ait mevcut durum ve ihtiyaçlar doğrultusunda Ulusal Eylem Planı hazırlanmış ve altı stratejik öncelik alanı temelinde faaliyet önerileri sunulmuştur. Her stratejik öncelik altında stratejik amaç ve hedef, bu amacı ve hedefi destekleyecek nitelikte faaliyetler, bu faaliyetler için öngörülen süre, faaliyetlerden sorumlu kurum ve ilgili diğer kurumlar ve sonuç / göstergeler belirlenmiştir. Ulusal Eylem Planıyla, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının rollerinin ve faaliyet alanlarının belirlenmesi ve buna yönelik kurumlar arası iş birliğinin sağlanması açısından faydalı olması amaçlanmıştır.

Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı 5 yıllık bir süre için hazırlanmış olup yeni gelişmelere ve ihtiyaçlara karşılık verebilmek adına revize edilebilecek ve geliştirilebilecektir. İlgili tüm paydaşların katkısı ve derin araştırmaların sonucu hazırlanmış olan bu Belgenin, Türkiye'nin ulusal uyum politikalarının yürütülme sürecinde temel bir referans kaynağı olması hedeflenmiştir.

MİSYON

Ülkemizin tarihsel birikimi ile ulusal ve uluslararası mevzuat çerçevesinde göçmenlerin tüm iş ve işlemlerini bütüncül bir insan hakları yaklaşımı temelinde toplumsal uyumu tesis edecek şekilde düzenlemek ve kurumlararası koordinasyonu sağlamak

VİZYON

İnsan odaklı, şeffaf ve hak temelli göç yönetimi doğrultusunda toplumsal uyumun varlığını sürdürmek

ORTAK İLKELER

Türkiye'nin Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı'nın uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi aşamalarında göz önünde bulundurulmuş ilkeler aşağıda sıralanmıştır.

1. Bütüncül Yaklaşım

Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı, ülkemizde farklı hukuki statü ile kalan bütün göçmenler ve Türk vatandaşlarının ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanmıştır.

2. Katılımcılık

Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı'nın hazırlanması sürecinde göçmenlerin toplumla olan uyumları konusunda görevler üstlenen ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, uluslararası kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları ve göçmenlerle çeşitli düzeylerde toplantılar düzenlenmiştir. Bu toplantılarda uyum konusunda rol üstlenen ilgili kurum ve kuruluşların yanı sıra göçmenlerin de görüşleri alınmış ve belgelere yansıtılmıştır.

3. Açıklık ve Şeffaflık

Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı, ilgili tüm ulusal, bölgesel ve uluslararası mevzuat dikkate alınarak hazırlanmış olup söz konusu planın hukuki dayanakları ve bu planda kullanılan dil net ve açıktır. Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı ile Türkiye'nin uyuma ilişkin politika kararları ve hedefleri şeffaf bir şekilde ortaya konmuştur.

4. Etkililik ve Etkinlik

Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı ile uyum faaliyetlerinde değerlendirilmek üzere uygun kapasite, uzmanlık ve iş bölümü; faaliyetlerin etkin bir şekilde uygulanması için ise gerekli tedbir ve mekanizmalar belirlenmiş olup faaliyetlerin etkili sonuçlar doğuracağı öngörülmüştür.

5. Ayrımcılık Yapmama

Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı; cinsiyet, ırk, renk, uyruk, kalıtsal özellik, dil, din, inanç, siyasi veya diğer görüşler, medeni hal, maddi durum, engelli olma, yaş veya benzeri unsurlara dayanarak ayrımcılık yapmama ilkesini benimsemiştir.

STRATEJİK ÖNCELİKLER 2

Stratejik Öncelik 1: Toplumsal Uyum

Stratejik Amaç 1

Göçe ve göçmenlere ilişkin toplumsal algının ve yabancılara yönelik tutumun toplumsal uyuma katkı sağlayacak şekilde yönetilmesi.

Hedefler:

- Göçmenlere yönelik toplumsal kabul düzeyinin güçlendirilmesi.
- Göçmenlere yönelik olarak toplumsal kabulü arttırmak için gerekli tedbirlerin alınması.

Stratejik Amaç 2

Yerel düzeyde birlikte yaşamın ve karşılıklı diyalogun geliştirilmesi

Hedefler:

- Belediyelerin toplumsal uyuma ilişkin rollerinin güçlendirilmesi için gerekli yasal, idari ve kurumsal düzenlemelerin yapılması.
- Yerel halk ile göçmenlerin bir arada yaşamalarını desteklenmesi.
- Yabancıların din hizmetlerinden etkin faydalanmaları için gerekli alt yapının güçlendirilmesi.

Stratejik Amaç 3

Göçmenlerin y yerel düzeyde danışma ve istişare mekanizmalarına aktif dahil olmalarının sağlanması.

Hedefler:

- Göçmenlerin danışma mekanizmalarına katılımının sağlanması
- Sivil toplum kuruluşlarının kapasitelerinin geliştirilmesi

Stratejik Öncelik 2: Bilgilendirme ve Uyum

Stratejik Amaç 1

Göçmen bilgilendirmesine ilişkin temel standartlar çerçevesinde göçmen bilgilendirme hizmetlerinin güçlendirilmesi.

Hedefler:

- Kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanmış göçmenlere yönelik standart bilgilendirme mekanizmalarının yeni araçlarla güçlendirilmesi ve bu mekanizmaların kamusal alanda temel bilgilendirme kaynağını oluşturması.
- GİGM ve diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde göçmenlere yüz yüze, standart danışmanlık sağlayacak merkezlerin / birimlerin kurulması.
- Göçmenlere özellikle ihtiyaç duydukları alanlarda aktif bilgilendirme yapılması ve göçmenlerin bilgilendirme mekanizmalarına dâhil edilmeleri.

Stratejik Amaç 2

Göçmenlerin Türkiye'ye gelmeden önce veya geldikten sonra yararlanabilecekleri bilgilendirme ve uyum kılavuzlarının hazırlanması.

Hedefler:

- Bilgilendirme ve uyum kılavuzu ile broşürlerinin tüm göçmen grupları kapsayacak şekilde hazırlanması ve yaygınlaştırılması.

Stratejik Öncelik 3: Eğitim ve Uyum

Stratejik Amaç 1

Göçmenlerin örgün eğitime erişimlerinin ve katılımlarının artırılmasına yönelik çalışmaların güçlendirilmesi

Hedefler:

- Göçmenlerin örgün eğitime erişimlerinin desteklenmesi için ilgili mevzuatın ve okulların fiziki, idari ve beşeri kapasitesinin geliştirilmesi.
- Göçmenlerin örgün eğitime erişimlerinin desteklenmesi için bilgilendirme, farkındalık, tespit ve veri çalışmalarının yapılması.
- Göçmen çocukların okula gidememelerine ya da eğitime ara vermelerine neden olan (maddi yetersizlik, çocuk yaşta evlilik, okula uyum sağlayamama, ayrımcılığa maruz kalma vb.) etkenlerin araştırılması ve ortadan kaldırılması.

Stratejik Amaç 2

Göçmenlerin örgün eğitime devamlılığının sağlanması ve okul başarılarının desteklenmesine yönelik çalışmaların güçlendirilmesi

Hedefler:

- Göçmenlerin örgün eğitime devamlılığının sağlanmasına yönelik bilgilendirme yapılması ile öğrencilerin okula devamlılığının sağlanması için sistematik yöntemlerin geliştirilmesi

Stratejik Amaç 3

Göçmenlerin yükseköğrenime erişiminin desteklenmesi

Hedefler:

- yükseköğrenime erişimlerinin desteklenmesi için gerekli bilgilendirmenin yapılması ve erişimi destekleyici mekanizmaların geliştirilmesi.
- Üniversitelerin toplumsal uyumu ve göçün olumlu katkılarını destekleyici çalışmalar yürütmesi

Stratejik Amaç 4

Yaygın eğitim programlarının göçmenlerin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilmesi ve katılımın artırılması.

Hedefler:

- Türkçe dil öğretiminin standart, sistematik ve sürdürülebilir bir şekilde geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için gerekli çalışmaların yapılması.
- Yaygın eğitim merkezlerinin kapasitelerinin göçmenlerin erişimlerine ve ihtiyaçlarına yönelik olarak geliştirilmesi.
- Uyum eğitim müfredatının geliştirilmesi ve göçmenlerin uyum kurslarına katılımlarının teşvik edilmesi.

Stratejik Öncelik 4: Sağlık ve Uyum

Stratejik Amaç 1

Göçmenlere, ihtiyaç duydukları sağlık hizmetlerinin kolay ulaşılabilir, etkin ve sürdürülebilir bir şekilde sunulması

Hedefler:

- Göçmenlerin ülkeye giriş yaptıkları noktalarda ya da ilk temasın sağlandığı mahallerde; sağlık değerlendirmelerinin yapılması, eksik aşıların uygulanması, acil ve bulaşıcı hastalıklar başta olmak üzere sağlık risklerine yönelik tedbirlerin alınması ve hizmet verilerinin kaydedilmesi.
- Göçmenlerin ihtiyaçları dikkate alınarak birinci basamak koruyucu, iyileştirici ve rehabilite edici sağlık hizmetlerine erişimlerinin etkin bir şekilde sağlanması için yasal düzenlemelerin yapılması, kurumsal kapasitenin artırılması.
- Göçmenlerin ihtiyaçları dikkate alınarak ikinci ve üçüncü basamak koruyucu, iyileştirici ve rehabilite edici sağlık hizmetlerine erişimlerinin etkin bir şekilde sağlanması için yasal düzenlemelerin yapılması, kurumsal kapasitenin artırılması.
- Sağlık hizmetlerinin etkin, verimli, zamanında ve hakkaniyete uygun bir şekilde sunulabilmesi, hizmetlerin sürdürülebilirliğinin sağlanabilmesi için ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar ile ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla koordinasyon ve iş birliğini artıracak ortak çalışmalar yapılması.

Stratejik Amaç 2

Sağlık hizmetlerinin göçmenlerin ihtiyaçlarına ve kültürel farklılıklara duyarlı hale getirilmesi, farkındalık ve uyum faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi.

Hedefler:

- Göçmenlerin sağlık okuryazarlıklarının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılması.
- Göçmenlerin sağlığa ilişkin hakları ile bunlara ulaşım yolları hakkında etkin bilgilendirilmelerinin yapılması.
- Göçmenlere hizmet sunulan sağlık tesislerinde, tercümanlık hizmetlerini de içerecek şekilde hasta rehberlik hizmetlerinin güçlendirilmesi.
- Sağlık çalışanlarına, göç sağlığı hakkında eğitimler verilmesi.
- Sağlık çalışanı olan göçmenlerin sağlık hizmetlerinin sunumuna dâhil edilmesine yönelik çalışmalar yapılması.

Stratejik Amaç 3

Göçmenlerin sağlık hizmetlerine erişimlerinin etkin bir şekilde izlenmesi ve değerlendirilmesi

Hedefler:

- Göç ve göçmen sağlığına ilişkin verilerin kaydedilmesi, toplanması ve analiz edilmesi
- Göçmenlerin sağlık ihtiyaçlarına ve hizmetlere erişimlerinin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılması.
- Göçmenlere sunulan sağlık hizmetlerinin etkinliği ile ilgili bilimsel araştırmaların desteklenmesi

Stratejik Öncelik 5: İş Gücü Piyasası ve Uyum

Stratejik Amaç 1

Göçmenlerin istihdamına yönelik analiz ve planlamanın yapılması.

Hedefler:

- İlgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından, göçmenlerin işgücü piyasasına erişimi, işgücü piyasasındaki hak ve yükümlülükleri ile çalışma hayatına uyumlarına ilişkin standart, güvenirilir ve güncel bilgi sağlanması.
- Göçmenlerin işgücü piyasasına hızlı ve etkili erişimlerinin sağlanması.

Stratejik Amaç 2

Göçmenlerin önceki öğrenmelerinin tespiti, sertifikasyonu ve işgücü piyasasına ilişkin verilerin toplanması

Hedefler:

- Göçmenlerin işgücü piyasasına katılımlarına yönelik mesleki niteliklerinin tespit edilmesi
- Göçmenlerin işgücü piyasasına katılımlarına ve işgücü piyasasındaki durumlarına ilişkin verilerin toplanması ve analiz edilmesi

Stratejik Amaç 3

Göçmenlerin çalışma haklarının korunması ve geliştirilmesi

Hedef:

- İşgücü piyasasındaki göçmenlerin sosyal güvenliğe ve diğer çalışma haklarına dair bilgilendirilmesi, haklara erişimlerinin sağlanması ve çalışma koşullarının denetlenmesi.

Stratejik Öncelik 6: Sosyal Destek (Sosyal Hizmetler ve Yardımlar) ve Uyum

Stratejik Amaç 1

Sosyaldestek programlarının göçmenleri içerecek şekilde geliştirilmesi ve ilgili tüm kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonun güçlendirilmesi.

Hedefler:

- Kamu kurum ve kuruluşlarının sosyal destek programlarının tüm göçmenleri kapsayacak şekilde geliştirilmesi.
- Sosyal hizmet ve yardımların hedef gruba ulaşması ve etkin hizmet sağlanması amacıyla kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde yürütülmesi ve gerekli koordinasyonun artırılması.

İZLEME VE DEĞERLENDİRME 3

İZLEME VE DEĞERLENDİRME

Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı'nda yer alan stratejik amaçlar, stratejik hedefler ve faaliyetlerin uygulamasının izlenmesi ve değerlendirilmesi, bahsi geçen çalışmaların başarı ile sonuçlandırılması açısından önem arz etmektedir.

İzleme ve değerlendirme, belirlenen stratejik amaçlara ulaşılma oranının tespiti, kaydedilen ilerlemenin ölçülmesi ve faaliyetlerin izlenmesi açısından ve ihtiyaç olması halinde belgede gerekli gözden geçirmelerin yapılması açısından önem arz etmektedir.

Uygulamanın İzlenmesi ve Değerlendirmesine Yönelik Kurumsal Yapı

Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı'nın uygulanmasının izlenmesi ve değerlendirilmesiyle ilgili kurumsal yapı aşağıdaki şekildedir.

Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı'nın uygulanmasının izlenmesinden sorumlu ana kurum İçişleri Bakanlığı GİGM'dir. GİGM Uyum ve İletişim Dairesi Başkanlığı, Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı'nın etkin bir şekilde uygulanması ve değerlendirmesine yönelik icracı bakanlık ya da bakanlıklara bağlı kuruluşlardaki ilgili merciler arasında gerekli koordinasyonu ve ilgili toplantıların düzenlenmesini sağlar.

Uygulamanın İzlenmesi ve Değerlendirmesine Yönelik Araçlar

GİGM Uyum ve İletişim Dairesi Başkanlığı, her altı ayda bir icracı bakanlık ya da bakanlıklara bağlı kuruluşların ilgili mercilerinden, kurumları ile ilişkili faaliyetlerin uygulanmasına dair bilgi ister. Sonuçlara, sorunlara ve atılması gereken adımlara dair bu bilgilerin, Uyum ve İleti-

şim Dairesi Başkanlığına belirlenmiş formatlar üzerinden raporlanması istenir. Ayrıca ihtiyaç olması halinde bir veya birkaç stratejik amaca yönelik sadece sorumlu mercilerin katılımları ile özel amaçlı toplantılar düzenlenebilir.

GİGM Uyum ve İletişim Dairesi Başkanlığı her yıl kurumlar tarafından gönderilecek olan altı aylık raporları değerlendirip; raporlara ilişkin genel bir tahlil yapar ve sonuçlara, sorunlara ve uygulamaların kolaylaştırılmasına yönelik önerilerin yer aldığı yıllık raporlar hazırlar.

GİGM hazırlanan yıllık raporların Genel Müdürlüğün internet sitesinde ve/veya basılı olarak yayımlanmasına karar verebilir. Raporda Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planında yapılması önerilen değişiklikler yer alabilir ve bu önerilerden onaylanan değişiklikler yürürlüğe girer.

Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı'nın başarı ile uygulanması için Belgenin kurumlarca sahiplenilmesi ve katılımcı olarak uygulanması önem arz etmektedir. Bu nedenle izleme ve değerlendirme sürecinde; ilgili kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşlarının geniş katılımı hedeflenir.

ULUSAL EYLEM PLANI

STRATEJİK ÖNCELİK 1: TOPLUMSAL KATILIM VE UYUM

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Faaliyet	Süre	Sorumlu Kurum	İlgili Kurum	Sonuç/Gösterge
1. Göç ve göçmenlere ilişkin toplumun algının ve tutumun toplumsal uyuma katkı sağlayacak şekilde yönetilmesi	1.1. Göçmenlere yönelik toplumsal kabul düzeyinin güçlendirilmesi	1.1.1. Göç alanında sorumlu kamu kurum ve kuruluşlarının topluma ve göçmenlere yönelik iletişim stratejisi hazırlanması	1 Yıla Kadar	GİGM	İletişim Başkanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Gençlik ve Spor Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu - RTÜK - TRT - Belediyeler - STK'lar - Medya Kuruluşları	Kamuyunun düzenli olarak bilgilendirilmesi ve yanlış bilgilendirmeler aracılığı ile oluşabilecek toplumsal tepkinin önüne geçilmesi amacıyla oluşturulan yazılı ve görsel-ışışel materyal sayısı
		1.1.2 Kamu kurumlarının göçmenlere yönelik vermiş oldukları hizmetler çerçevesinde yanlış bilinen konular hakkında kamuyunun düzenli olarak bilgilendirilmesi	Süreklili	GİGM	İletişim Başkanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Gençlik ve Spor Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu - RTÜK - TRT - Belediyeler - STK'lar - Medya Kuruluşları	Gerçekleştirilen bilgilendirme faaliyeti sayısı Ulaşılan kişi sayısı
		1.1.3. Toplumun göçmenlere ilişkin algısının araştırılması ve olumlu algının desteklenmesine yönelik farkındalık çalışmaları yapılması	1 Yıla Kadar	GİGM	İletişim Başkanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Gençlik ve Spor Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu - RTÜK - TRT - Belediyeler - STK'lar - Medya Kuruluşları	Gerçekleştirilen ilgi araştırma sayısı Farkındalık faaliyeti kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler
		1.1.4. Etkin bir kültürlerarası iletişim stratejisi oluşturulması ve medya kuruluşlarının düzenli olarak bilgilendirilerek tüm görsel ve yazılı medya için yenilikçi programların hazırlanması	1-3 Yıl	GİGM	İletişim Başkanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Gençlik ve Spor Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu - RTÜK - TRT - Belediyeler - STK'lar - Medya Kuruluşları	Kültürler arası iletişimin artırılması ve karşılıklı uyumun desteklenmesine yönelik yürütülen faaliyetler;
		1.1.5. Medyada göçmenlere yönelik kullanılan dilin toplumsal uyuma katkı sağlayacak şekilde olması, göçe ilişkin doğru terminolojinin kullanılması, olumlu hikâyelerin öne çıkarılması ve etkin haberciliğin yapılması için çalışmalar yapılması	1-3 Yıl	GİGM	İletişim Başkanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Gençlik ve Spor Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu - RTÜK - TRT - Belediyeler - STK'lar - Medya Kuruluşları	Medya bilgilendirme toplantısı sayısı Medyada göçmenler konusunda farkındalığı artırıcı faaliyetler
	1.2. Göçmenlere yönelik olarak toplumsal kabulü arttırmak için gerekli tedbirlerin alınması	1.1.6. Göçmenlere ilişkin medyada doğru kavramların ve doğru bilginin kullanılmasının temin edilmesi için ilgili medya kuruluşları personelinin katılacağı çalışmalar düzenlenmesi	1-3 Yıl	GİGM	İletişim Başkanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Gençlik ve Spor Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu - RTÜK - TRT - Belediyeler - STK'lar - Medya Kuruluşları	Medyada göçmenleri dışlayıcı/rıkç haberlerin azalış oranı Medya çalışanlarına yönelik olarak gerçekleştirilen çalıştay sayısı Katılım sayısı
		1.1.7. Medya, STK'lar, Belediyeler ve göçle ilgili çalışmalar yapan kamu kurum ve kuruluşları tarafından kültürel çeşitliliğin getirdiği zenginlikleri vurgulayan çalışmaların yapılması	1-3 Yıl	GİGM	Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Gençlik ve Spor Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu - RTÜK - TRT	Kamuyunun göçmenler konusunda olumlu algısının artış oranı Uyum destekleyici nitelikte hazırlanan yazılı ve görsel-ışışel materyal sayısı
		1.2.1. Ayrımcılık yasağı ve eşit muamele ile ilgili temel yasal çerçevenin ve kurumsal yapının göçmenleri de içerecek şekilde güçlendirilmesi	1-3 Yıl	Cumhurbaşkanlığı TBMM	Diyanet İşleri Başkanlığı - Avrupa Birliği Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Gençlik ve Spor Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu - Kamu Denetçiliği Kurumu - Belediyeler - Kızılay - STK'lar - Medya Kuruluşları	Eşit muamele ile ilgili mevzuatın güçlenmesi
		1.2.2. Göç ve göçmenlik konularında ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile STK'lar arasında farkındalığın artırılması	1-3 Yıl	Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü	İletişim Başkanlığı - Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu - Kamu Denetçiliği Kurumu - Diyanet İşleri Başkanlığı - Avrupa Birliği Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Gençlik ve Spor Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - GİGM - RTÜK - TRT - Kızılay - Belediyeler - STK'lar - Medya Kuruluşları - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	Farkındalığın artırılması konusunda yürütülen faaliyetler
		1.2.3. Göç bağlamında eşitlik, toplumsal uyum, toplumsal güven gibi konularda bilimsel araştırmaların desteklenmesi	1 Yıla Kadar	GİGM	Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Gençlik ve Spor Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu - Belediyeler - Üniversiteler - STK'lar - Medya Kuruluşları	Toplumsal uyumu destekleyecek bilimsel çalışmalar

STRATEJİK ÖNCELİK 1: TOPLUMSAL KATILIM VE UYUM

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Faaliyet	Süre	Sorumlu Kurum	İlgili Kurum	Sonuç Gösterge
2. Yerel düzeyde birlikte yaşamın ve karşılıklı diyalogun geliştirilmesi	2.1. Belediyelerin toplumsal uyuma ilişkin rollerinin güçlendirilmesi için gerekli yasal, idari ve kurumsal düzenlemelerin yapılması	2.1.1. Başta belediye mevzuatı olmak üzere ilgili mevzuatın taraması	1 Yıla Kadar	Türkiye Belediyeler Birliği	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü - GİGM - Belediyeler	Mevzuat taraması
		2.1.2. Belediyelerin de katılımlarıyla sorun alanlarının saptanması amacıyla yerel ve merkezi düzeyde çalıştayların düzenlenmesi ve raporlanması	1-3 Yıl	Türkiye Belediyeler Birliği Belediyeler	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü - GİGM - Belediyeler	Düzenlenen çalıştay sayısı
		2.1.3. Belediyelerin göçe ilişkin görev, yetki ve sorumluluklarına açıklık getirilmesi amacıyla gerekli mevzuat değişikliğinin yapılması	1-3 Yıl	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü	GİGM - Türkiye Belediyeler Birliği - Belediyeler	Mevzuat değişiklikleri
		2.1.4. Belediyelerin hizmetlerinin devamlılığının sağlanabilmesi için belediyelere Türk vatandaşlarının nüfusuyla orantılı olarak ayrılan bütçe paylarının göçmen sayısını da dikkate alacak şekilde düzenlenmesi	1-3 Yıl	İller Bankası	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü - GİGM - Türkiye Belediyeler Birliği	Yoğun göç alan belediyelerin mali yönden desteklenmesi
		2.1.5. Göçmenlerin yoğun olduğu belediyelerin projelerinin finansmanında kolaylıklar sağlanması	3-5 Yıl	İller Bankası	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü - GİGM - Türkiye Belediyeler Birliği	Yoğun göç alan belediyelerin hizmet kapasitelerinde artış oranı
		2.1.6. Belediyeler ile valilikler arasında göçe ilişkin bilgi ve veri paylaşımı, düzenli toplantılar yapılması, kurumlar arası eşgüdümün güçlendirilmesi	1-3 Yıl	Valilikler (İl Göç İdaresi Müdürlükleri) Belediyeler	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü - GİGM - Türkiye Belediyeler Birliği	Gerçekleştirilen koordinasyon toplantı sayısı
		2.1.7. Kamu idarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliği'nde göç ve uyum konusunun belediyelerin stratejik planlarında yer almasının sağlanması amacıyla yönlendirici düzenlemelerin yapılması	3-5 Yıl	Strateji ve Bütçe Başkanlığı	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü - GİGM - Türkiye Belediyeler Birliği Belediyeler	Stratejik planında göçmenlere ve bu kişilerin uyumuna yer veren belediye sayısı
		2.1.8. Göçmenlerin yoğun olarak yaşadığı il ve ilçe belediyelerinin bünyesinde Göç ve Uyumla İlişkin birimlerin kurulması	1-3 Yıl	Belediyeler	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü - Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü - GİGM - Türkiye Belediyeler Birliği - Belediyeler	Göç ve uyum birimi kurulan belediye sayısı Belediyelerin göçmenlerin uyumuna yönelik çalışmalarının artış oranı
		2.1.9. Belediyelerin beşeri kapasitesinin çok kültürlülüğü yönetebilecek, göçmenler konusunda bilgi sahibi ve dil bilen personelleri istihdamıyla güçlendirilmesi	3-5 Yıl	Belediyeler	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü - GİGM - Türkiye Belediyeler Birliği - Belediyeler	Belediyelerin hizmet kapasitelerinin artış oranı
		2.1.10. Göçmen nüfusun yoğun olduğu belediyeler arasında bilgi ve tecrübe paylaşımı platformu oluşturulması	1-3 Yıl	Türkiye Belediyeler Birliği Belediyeler	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü - GİGM - Belediyeler	Belediye personeline yönelik düzenlenen eğitim sayısı Eğitime katılan personel sayısı
		2.1.11. Belediye üst yönetimi de dâhil olmak üzere, belediyelerin göç ve uyum konusundaki rolleri hakkında farkındalık artırma çalışmalarının yapılması	1-3 Yıl	Türkiye Belediyeler Birliği	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü - GİGM - Belediyeler	Belediye personeline yönelik düzenlenen eğitim sayısı Eğitime katılan personel sayısı

STRATEJİK ÖNCELİK 1: TOPLUMSAL KATILIM VE UYUM

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Faaliyet	Süre	Sorumlu Kurum	İlgili Kurum	Sonuç/Gösterge
2. Yerel düzeyde birlikte yaşamın ve karşılıklı diyalogun geliştirilmesi	2.2. Yerel halk ile göçmenlerin bir arada yaşamalarının desteklenmesi	2.2.1. Belediyelerin sosyal ve kültürel merkezlerinin göçmenlerin de kullanacağı şekilde düzenlenmesine dair yasal, idari ve kurumsal çalışmalar yapılması	1 Yıla Kadar	Belediyeler	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü GİGM Türkiye Belediyeler Birliği	Merkezlerden yararlanılan göçmen sayısı
		2.2.2. Göçmenlerle yerel halkın katılacağı sosyal, kültürel etkinlikler ve programlar düzenlenmesi	Sürekli	Belediyeler	GİGM - Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Gençlik ve Spor Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Vailikler - STK'lar - Medya Kuruluşları	Düzenlenen etkinlik ve program sayısı Programlara katılan kişi sayısı
		2.2.3. Göçde oluşan kültürel çeşitliliğe ilişkin yerel halka yönelik bilinçlendirme çalışmaları yapılması	Sürekli	Belediyeler	GİGM - Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Gençlik ve Spor Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Vailikler - STK'lar - Medya Kuruluşları	Yerel düzeyde gerçekleştirilen bilgilendirme/farkındalık artırma faaliyetleri
		2.2.4. Belediyelerin ve STK'ların toplumsal uyum konusundaki çalışmalarının incelenerek haritalandırılması ve iyi uygulamaların yaygınlaştırılması	1-3 Yıl	Türkiye Belediyeler Birliği	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü GİGM Belediyeler	İyi uygulama örneklerinin derlenmesi/ haritalanmasının tamamlanma oranı
		2.2.5. Göçmenlerin mekânsal olarak türk toplumu ile bir arada yaşamalarının desteklenmesi için kentsel planlama konusunda araştırmalar yapılarak başta kamusal alanlar olmak üzere birlikte yaşamın desteklenmesi	3-5 Yıl	Belediyeler	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü GİGM	Araştırma raporları
		2.2.6. Toplumsal uyum ve dayanışmanın artırılması amacıyla göçmenlere yönelik gönüllülük programlarının geliştirilmesi	1 Yıla Kadar	Belediyeler	Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü Vakıflar Genel Müdürlüğü Gençlik ve Spor Bakanlığı GİGM STK'lar	Toplumsal uyumu destekleyen gönüllülük faaliyetlerinin sayısı
	2.3. Yabancıların din hizmetlerinden etkin faydalanmaları için gerekli alt yapının güçlendirilmesi	2.2.7. Göçmenlerin kültürel uyumunu sağlamak amacıyla kültür ve sanata erişimlerinin kolaylaştırılması	Sürekli	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü Gençlik ve Spor Bakanlığı GİGM Belediyeler STK'lar	Hizmetten yararlandırıların sayısı Gerçekleştirilen proje ve etkinlik sayısı Finansal destek sağlanan veya sponsorluk yapılan faaliyet/ proje sayısı
		2.3.1. Göçmenlerin din hizmetlerinden etkin yararlanabilmeleri için kurumsal kapasitenin artırılması ve farklı dillerde hizmet sunulmasının sağlanması	1-3 Yıl	Diyanet İşleri Başkanlığı	GİGM	Dini hizmetlerinin sunulduğu dil sayısı ve dini hizmetlerden yararlanılan göçmen sayısı Tercüman sayısındaki artış oranı
		2.3.2. Göçmenlere etkili bir manevi danışmanlık hizmeti sunulabilmesi için beşeri kapasitenin güçlendirilmesi	1-3 Yıl	Diyanet İşleri Başkanlığı	GİGM	Personle yönelik düzenlenen eğitim sayısı

STRATEJİK ÖNCELİK 1: TOPLUMSAL KATILIM VE UYUM

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Faaliyet	Süre	Sorumlu Kurum	İlgili Kurum	Sonuç Gösterge
2. Yerel düzeyde birlikte yaşamın ve karşılıklı diyalogun geliştirilmesi	2.3. Yabancıların din hizmetlerinden etkin faydalanmaları için gerekli alt yapının güçlendirilmesi	2.3.3 Göçmenlere yönelik manevi destek ve rehberlik hizmetlerine dair kurumsal kapasite analizi yapılması, kurumsal kapasitenin ihtiyaç oranında artırılması ve iş birliği yapılacak kurum ve kuruluşların belirlenerek ilgili mevzuatla desteklenmesi	1-3 Yıl	Diyanet İşleri Başkanlığı	GİGM Belediyeler Üniversiteler Kızılay STK'lar	Personele yönelik düzenlenen eğitim sayısı Hizmet içi eğitim sayısı Hizmet içi eğitim alan personel sayısı Din hizmetlerinin yabancılarla sunulmasıyla ilgili çıkan mevzuat
		2.3.4 Geçici barınma merkezlerinde ve göçmenlerin yoğunlaştığı yerleşim merkezlerindeki mescit ve Kur'an Kurslarının iyileştirilmesi	1 Yıla Kadar	Diyanet İşleri Başkanlığı	GİGM	Mescit ve Kur'an kurslarından faydalanan göçmen sayısı Mescit ve Kur'an kurslarındaki hizmetler konusunda göçmenlere yönelik memnuniyet anketleri
		2.3.5 Geçici barınma merkezlerinde ve göçmenlerin yoğunlaştığı yerleşim merkezleri ilerde Dini Danışma ve Rehberlik Merkezleri açılması	1-3 Yıl	Diyanet İşleri Başkanlığı	GİGM	Hizmete açılan Dini Danışma ve Rehberlik Merkezleri sayısı Merkezlerden yararlanan göçmen sayısı
		2.3.6 Göçmenlerin vaaz ve irşad programları ile dini konularda hazırlanan basılı ve görsel yayınlarından etkin şekilde faydalanmasının sağlanması	Süreklili	Diyanet İşleri Başkanlığı	GİGM Belediyeler Valilikler STK'lar	Dini konularda hazırlanan basılı ve görsel yayınlardan faydalanan göçmen sayısı
		2.3.7 Dini-Kültürel mekânlara yapılacak geziler ve sosyal faaliyetler ile karşılıklı uyumun desteklenmesi	Süreklili	Diyanet İşleri Başkanlığı	GİGM Kültür ve Turizm Bakanlığı - Valilikler - STK'lar - Belediyeler	Dini-Kültürel gezilere katılan kişi sayısı
3. Göçmenlerin yerel düzeyde danışma ve işiğe mekanizmalarına aktif dâhil olmalarının sağlanması	3.1. Göçmenlerin danışma mekanizmalarına katılımının	2.3.8. Dini konularda göçmenleri ve yerel halkı bilgilendirme/bilgilendirme konferansları, kısa film ve kitap çalışmalarını yapılması	1-3 Yıl	Diyanet İşleri Başkanlığı	GİGM Valilikler Belediyeler STK'lar	Yapılan konferans sayısı Kısa film ve kitap çalışmaları
		3.1.1. Kent konseylerinin daha aktif çalıştırılması, bu konseylerin içinde Göç ve Uyum Meclislerinin kurulması ve bu meclislere yerel halkın temsilcilerinin de katılımının sağlanması	1-3 Yıl	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü Türkiye Belediyeler Birliği	GİGM Belediyeler	Göçmenlerin yerel düzeyde karar alma mekanizmalarına dâhiliyeti ve alınan kararları benimseme oranının artırılması
	3.2. STK'ların kapasitelerinin geliştirilmesi	3.1.2. Göçmen temsilcileri ile düzenli konferanslar gerçekleştirilmesi	Süreklili	GİGM	Diyanet İşleri Başkanlığı-Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Gençlik ve Spor Bakanlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı-MEB Sağlık Bakanlığı -Belediyeler -STK'lar -Medya Kuruluşları	Düzenlenen konferans sayısı
		3.2.1. Farklı göçmen grupları tarafından oluşturulan STK'ların desteklenmesi amacıyla teşvik programları geliştirilmesi ve kapasitelerinin artırılmasına yönelik eğitim programlarının desteklenmesi	1 Yıla Kadar	Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü	Vakıflar Genel Müdürlüğü GİGM	Gerçekleştirilen eğitim sayısı Teşvik programından faydalanan STK sayısı
		3.2.2. Göçmenler için çalışan yerel STK'ların kapasitelerinin toplumsal uyuma katkıda bulunması için geliştirilmesi ve desteklenmesi	1-3 Yıl	Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü	Vakıflar Genel Müdürlüğü GİGM	Göç alanında faaliyet gösteren STK sayısı STK'ların kapasite artış oranı
		3.2.3. Bakanlıklar, belediyeler ve STK'lar arasında düzenli koordinasyon toplantılarının yapılması	1 Yıla Kadar	GİGM	Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü	Düzenlenen koordinasyon toplantısı sayısı

STRATEJİK ÖNCELİK 2: BİLGİLENDİRME VE UYUM

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Faaliyet	Süre	Sorumlu Kurum	İlgili Kurum	Sonuç/Gösterge
1. Göçmen bilgilendirmesine ilişkin temel standartlar çerçevesinde göçmen bilgilendirme hizmetlerinin güçlendirilmesi	1.1. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanmış göçmenlere yönelik standart bilgilendirme mekanizmalarının yeni araçlarla güçlendirilmesi ve bu mekanizmaların kamusal alanda temel bilgilendirme kaynağını oluşturması	1.1.1. Göçmenlerin Türkiye'ye girişleri, Türkiye'de kalmaları ve Türkiye'den çıkışlarına ilişkin tüm bilgileri ve yönlendirmeleri sistematik ve güncel olarak çeren online bilgi platformu oluşturulması	1-3 Yıl	GİGM	Diyanet İşleri Başkanlığı Adalet Bakanlığı Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Eğitim Bakanlığı Sağlık Bakanlığı	Bilgilendirme Platformunun tamamlanma oranı Bilgilendirme platformundan yararlanan kişi sayısı
		1.1.2. Geliştirilecek platformun ilgili kurumların göçmen bilgilendirmesine yönelik mevcut online platformlarıyla bağlantılı olmasının sağlanması	1-3 Yıl	GİGM	Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - Milli Eğitim Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı	Bağlantı iş birliği yapılan online platform
		1.1.3. Platformun teknolojik (internet sitesi, akıllı telefon uygulamaları vb.) ve sosyal medya araçlarıyla desteklenerek hizmet vermesinin sağlanması	1-3 Yıl	GİGM	Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - Milli Eğitim Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı - TRT - Anadolu Ajansı	Platformun farklı iletişim araçları ile de hizmet vermesi (internet sitesi, mobil uygulamalar, sosyal medya vb.)
		1.1.4. Geliştirilecek platformun güncel tutulması ve ihtiyaçlar geliştirilmesi için ilgili teknik altyapı desteği, insan kaynağı ve bütçenin oluşturulması	1-3 Yıl	GİGM	Diyanet İşleri Başkanlığı Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı Hazine ve Hazine ve Maliye Bakanlığı Millî Eğitim Bakanlığı Sağlık Bakanlığı	Platformun güncellenme/ geliştirilme tarihi
		1.1.5. Yabancılar İletişim Merkezi'nin (YIMER) teknik ve personel kapasitesinin geliştirilmesi için ihtiyaç tespitinin yapılması, bu ihtiyaç doğrultusunda kapasitenin geliştirilmesi	1 Yıla Kadar	GİGM		İhtiyaç tespit raporu Beşeri ve teknik kapasitenin artış oranı
		1.1.6. YIMER çağrı hattı ve internet sitesinin ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla (Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 170, Sağlık Bakanlığı 184, ALO 183, 112 Acil Sağlık Hizmetleri vb.) koordinasyon ve eşgüdüm çerçesinde hizmet vermesinin sağlanması	1-3 Yıl	GİGM	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Sağlık Bakanlığı	YIMER'in diğer kurumlar/çağrı merkezleri ile koordinasyon kurması Koordinasyon kurulan merkez sayısı
		1.1.7. YIMER çağrı hattı ve internet sitesinde verilen hizmetlere ilişkin farkındalığı arttırmak ve daha fazla göçmenin bu hizmetlerden faydalanabilmesini sağlamak amacıyla YIMER'in tanıtımının yapılması	Sürekli	GİGM	Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler - Bakanlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı - Milli Eğitim Bakanlığı - Valilikler - Belediyeler TRT - Anadolu Ajansı - STK'lar	YIMER 'in tanınırlığının artırılması
		1.1.8. YIMER'in tanıtımının yapılması için tanıtım videosunun hazırlanması	1-3 Yıl	GİGM		Tanıtım videosunun oluşturulma ve tamamlanma oranı Videoon ulaştığı kişi sayısı
		1.1.9. Göçmen bilgilendirme ve işişare toplantılarının GİGM bünyesinde düzenli olarak gerçekleştirilmesi.	Sürekli	GİGM	Diyanet İşleri Başkanlığı - Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - Milli Eğitim Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı - Valilikler - Belediyeler - BM Kuruluşları ve İlgili Uluslararası Kuruluşlar STK'lar	Düzenlenen göçmen bilgilendirme ve işişare toplantı sayısı Toplantılara katılan kişi sayısı
		1.1.10. Göçmen bilgilendirmesine yönelik geliştirilecek ihtiyaç analizlerinin yapılması	1 Yıla Kadar	GİGM	Diyanet İşleri Başkanlığı Başkanlığı - Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - Milli Eğitim Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı - Valilikler - Belediyeler - BM Kuruluşları ve İlgili Uluslararası Kuruluşlar - STK'lar	Gerçekleştirilen ihtiyaç analizleri

STRATEJİK ÖNCELİK 2: BİLGİLENDİRME VE UYUM

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Faaliyet	Süre	Sorumlu Kurum	İlgili Kurum	Sonuç (bölşterge)
1. Göçmen bilgilendirmesine ilişkin temel standartlar çerçevesinde göçmen bilgilendirme hizmetlerinin güçlendirilmesi	1.2. GİGM ve diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde göçmenlere yüz yüze, standart danışmanlık sağlayacak merkezler/birimlerin kurulması	1.2.1. İhtiyaç duyulan yerlerde (havalimanı, şehir merkezi, il göç idaresi müdürlükleri vb.) göçmen danışma ve iletişim merkezlerinin kurulması	1-3 Yıl	GİGM	Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - Hazine ve Maliye Bakanlığı - Milli Eğitim Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı - DHMİ - Valilikler - Belediyeler - STK'lar	Kurulan göçmen danışma ve iletişim merkez sayısı
		1.2.2. Danışma ve iletişim merkezlerinin/birimlerinin işletme, fiziki standartlarının ve yerlerinin göçmenlerin ihtiyaçlarına ve yoğun yaşadıkları yerlere göre belirlenmesi	1 Yıla Kadar	GİGM	Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - Milli Eğitim Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı - Valilikler - Belediyeler STK'lar	Verilen hizmetten yararlanan yabancı sayısı
		1.2.3. Danışma ve iletişim merkezlerinde/ birimlerinde verilecek bilgilerin farklı göçmen gruplarına ve ihtiyaçlarına göre hazırlanması ve bu doğrultuda bilgilendirme hizmetlerinin sağlanması	Sürekli	GİGM	Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - Milli Eğitim Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı - Valilikler - Belediyeler STK'lar	Hizmet verilen dil sayısı
		1.2.4. Danışma ve iletişim merkezlerinin/birimlerinin ilgili STK'lar, toplum merkezleri vb. birimlerle koordineli bir şekilde çalışmalarının sağlanması	Sürekli		Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü - Kültür ve Turizm Bakanlığı - Milli Eğitim Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı - Valilikler - Belediyeler - STK'lar	
		1.3. Göçmenlere özellikle ihtiyaç duydukları alanlarda aktif bilgilendirme yapılması ve göçmenlerin bilgilendirme mekanizmalarına dâhil edilmeleri	Sürekli	GİGM	Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - Milli Eğitim Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı - Valilikler - Belediyeler -STK'lar	Bilgilendirme materyalleri
2. Göçmenlerin Türkiye'ye gelmeden önce veya geldikten sonra yararlanabilecekleri bilgilendirme- uyum kılavuzlarının ve eğitim programlarının hazırlanması	2.1. Bilgilendirme ve uyum kılavuzu ile broşürlerinin tüm göçmen grupları kapsayacak şekilde hazırlanması ve yaygınlaştırılması	1.3.2. Bilgilendirme mekanizmalarında göçmenlerin aktif olarak yer almasının desteklenmesi	Sürekli	GİGM	Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü - Kültür ve Turizm Bakanlığı - Milli Eğitim Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı - Valilikler - Belediyeler - STK'lar	Göçmenlerin katılımı ile oluşturulan bilgilendirme materyalleri sayısı
		2.1.1. Göçmenlere Türkiye'deki kişisel statüleri bağlı hak ve yükümlülüklerini; Türkiye'nin kültürel, sosyal, ekonomik yapısı ve özellikle hukuk sistemini aktaran bir kılavuzun oluşturulması ve farklı dillere çevrilmesi	1 Yıla Kadar	GİGM	Adalet Bakanlığı - YTB - Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü - Kültür ve Turizm Bakanlığı - Milli Eğitim Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı - Valilikler - Belediyeler - STK'lar	Kılavuzun çevrildiği dil sayısı ve erişim sayısı
		2.1.2. Bu kılavuzun online platformlar, basılı materyaller gibi çeşitli araçlarla yaygınlaştırılması ve göçmenlere ulaşmasının sağlanması	Sürekli	GİGM	Adalet Bakanlığı - YTB - Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü - Kültür ve Turizm Bakanlığı - Milli Eğitim Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı - Valilikler - Belediyeler - TRT - Anadolu Ajansı - STK'lar	Kılavuzun online olarak erişilebilir olması
		2.1.3. Türkiye'ye gelecek yabancılara yönelik kaynak ülkelerde bilgilendirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi	Sürekli	Dışişleri Bakanlığı	Adalet Bakanlığı - YTB - Diyanet İşleri Başkanlığı - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü - Kültür ve Turizm Bakanlığı - Milli Eğitim Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı - Valilikler - Belediyeler - STK'lar	Türkiye'ye gelmeden önce bilgilendirilme yapılan göçmen

STRATEJİK ÖNCELİK 3: EĞİTİM VE UYUM

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Faaliyet	Süre	Sorumlu Kurum	İlgili Kurum	Sonuç (bölşerge)
1. Göçmenlerin örgün eğitime erişimlerinin ve katılımlarının artırılmasına yönelik çalışmaların güçlendirilmesi	1.1. Göçmenlerin örgün eğitime erişimlerinin desteklenmesi için ilgili mevzuatın ve okulların fiziki, idari ve beşeri kapasitesinin geliştirilmesi	1.1.1. Yabancılarla Yönelik Eğitim-Öğretim Hizmetleri Genelgesi'nin kapsamının genişletilmesi ve uyum yönetmeliğı çıkarmak üzere çalışmaların yapılması	1 Yıla Kadar	MEB	Gençlik ve Spor Bakanlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı GİGM	Yönetmeliğın tamamlanma oranı
		1.1.2. Örgün eğitim kurumlarının kapasitesinin artırılması.	3-5 Yıl	MEB	Avrupa Birliğı Başkanlığı Hazine ve Hazine ve Maliye Bakanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı GİGM	Kapasite artış oranı Beşeri kapasite artış oranı (Personel sayısındaki artış sayısı Eğitim alan personel sayısı)
		1.2.1. Göçmen çocukların örgün eğitime erişimlerinin anayasal bir hak olduğuna ve eğitime erişimlerine ilişkin iş ve işlemlerle mevcut destek programları hakkında başta okullar olmak üzere ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına, belediyelere gerekli bilgilendirme faaliyetlerinin yapılması	1 Yıla Kadar	MEB	Adalet Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü GİGM Kültür ve Turizm Bakanlığı Türkiye Belediyeler Birliğı	Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personele yönelik gerçekleştirilen bilgilendirme toplantılarının sayısı
		1.2.2. Göçmen çocukların örgün eğitime erişimlerinin artırılması için göçmenlere yönelik bilgilendirmenin ve bilinçlendirme faaliyetlerinin yapılması (medya, toplum merkezleri, halk kütüphaneleri ve Sosyal Hizmet Merkezlerinde danışmanlık, online platformlar vb.)	Sürekli	MEB	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü GİGM Türkiye Belediyeler Birliğı	Okullaşma oranı Örgün eğitime kazandırılan çocuk sayısı Göçmen çocukların eğitime ilişkin hak ve yükümlülükleri ile ilgili hazırlanan bilgilendirici doküman sayısı
		1.2.3. Başta psikolojik danışman ve rehber öğretmenler olmak üzere öğretmenlere göçmen çocukların eğitimi ve okullara uyumu konusunda ilgili eğitimlerin sistematik olarak verilmesi ve yaygınlaştırılması (yaz seminerlerinde çalışma çözümü, göçmen çocukların eğitimi ve uyumu, travma sonrası stres bozukluğu yaşayan çocuklarla iletişim yöntemleri, vb. konularda)	1-3 Yıl	MEB	GİGM Üniversiteler	Eğitim verilen öğretmen sayısı
		1.2.4. Geçici koruma altındaki Suriyeli çocukların Geçici Eğitim Merkezleri'nden (GEM) Türk çocukları ile bir arada eğitim göcekleri okullara kademeli geçişleri bağlamında ortaya çıkan ihtiyaçların saptanması, geçişleri kolaylaştıracak ve geçişlerden sonra uyumu destekleyecek faaliyetlerin yürütülmesi	3-5 Yıl	MEB	Gençlik ve Spor Bakanlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı GİGM	Faaliyetlerden yararlanılan öğrenci sayısı
		1.2.5. Göçmenlere yönelik olarak verilen eğitim verilerinin sistematik bir şekilde tutulması, analiz edilmesi, düzenli aralıklarla kamuoyuyla paylaşılması ve bu verilerin politika ve program geliştirilmesi sürecinde kullanılması	1 Yıla Kadar	MEB	GİGM TÜİK	Farklı göçmen gruplarının istatistikî bilgilerinin tutulması

STRATEJİK ÖNCELİK 3: EĞİTİM VE UYUM

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Faaliyet	Süre	Sorumlu Kurum	İlgili Kurum	Sonuç Gösterge
1. Göçmenlerin örgün eğitime erişimlerinin ve katılımlarının artırılmasına yönelik çalışmaların güçlendirilmesi	1.3.Halk Kütüphanelerinde göçmen çocuk ve ailelere bilgi okuryazarlığına ilişkin eğitim çalışmalarının yapılması	1.3.1.Halk kütüphanelerinde ve gezici kütüphanelerde çocuk ve ailelere ilişkin bilgi okuryazarlığı eğitimi verilmesi	3-5 Yıl	Kültür ve Turizm Bakanlığı	MEB Yunus Emre Enstitüsü Belediyeler	Eğitim verilen göçmen sayısı
		1.4.1. Maddi imkânların yetersizliği sebebiyle okula gidemeyen göçmen çocukların örgün eğitime erişimini sağlamak için çocukların ailelerine destek sağlanması, başarılı öğrencilerin burs imkânlarının artırılması ve çocukların eğitime devamlılığının takibinin yapılması	1 Yıla Kadar	MEB	YTB Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Valilikler Belediyeler Kızılay STK'lar	Göçmenlerin eğitime erişim oranının artışı Burs alan göçmen öğrenci sayısı Sosyo-ekonomik destek (SED) sağlanan çocuk sayısı Şartlı Eğitim Yardımı (ŞEY) sağlanan çocuk sayısı
		1.4.2. Örgün eğitime devamlı zorlaştıran dil sorununun aşılması için göçmen çocuklara yaş gruplarına; bilgi ve beceri düzeylerine ve öğrenim seviyelerine göre hazırlanmış dil kurslarının verilmesi	1 Yıla Kadar	MEB	Yunus Emre Enstitüsü Kültür ve Turizm Bakanlığı	Dil kursundan faydalanan yabancı sayısı (yaş gruplarına göre ayrı ayrı)
	1.4. Göçmen çocukların okula gidemelerine ya da eğitime ara vermelerine neden olan (maddi yetersizlik, çocuk yaşta evlilik, okula uyum sağlayamama, ayrımcılığa maruz kalma vb.) etkenlerin araştırılması ve ortadan kaldırılması	1.4.3. Göçmen çocukların okula uymalarının kolaylaştırılması için özelleştirilmiş programların geliştirilmesi, Türk çocuklarının da programa dâhil edilmesi (okul sonrası etüt, akran eğitimleri vb.)	1-3 Yıl	MEB	Gençlik ve Spor Bakanlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı GİGM	Uyum Programlarının geliştirilme oranı Programdan faydalanan göçmen öğrenci sayısı
		1.4.4. Ailelerin bilinç düzeyini artırarak göçmen çocukların eğitime erişiminin desteklenmesi için göçmen ailelerinin okul aile birliklerinin faaliyetlerine dâhil edilmesinin okul yönetimleri tarafından desteklenmesi	1 Yıla Kadar	MEB		Okul aile birlikleri faaliyetine dâhil olan göçmen sayısı
		1.4.5. GEM'lerden Türk çocukları ile bir arada eğitim göcekleri okullara gelecek olan Suriyeli öğrencilere yönelik Türkçe dil derslerinin verilmesi	1 Yıla Kadar	MEB	Yunus Emre Enstitüsü	Türkçe öğrenimi gören öğrenci sayısı
		1.4.6. Göçmen çocukların okul öncesi eğitime erişimlerinin teşvik edilmesi	1 Yıla Kadar	MEB	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı GİGM	Okul öncesi eğitim gören göçmen çocuk sayısı

STRATEJİK ÖNCELİK 3: EĞİTİM VE UYUM

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Faaliyet	Süre	Sorumlu Kurum	İlgili Kurum	Sonuç Gösterge
2. Göçmenlerin örgün eğitime devamlılığının sağlanması ve okul başarılarının desteklenmesine yönelik çalışmaların güçlendirilmesi	2.1. Göçmenlerin örgün eğitime devamlılığının sağlanmasına yönelik biğitlendirme yapılməsi ile öğrencilerin okula devamlılığının sağlanması için sistematik yöntemlerin geliştirilmesi	2.1.1. Örgün eğitime ara vermek zorunda kalmış göçmen çocukların örgün eğitime devam edebilmeleri için izlenecek yollara dair MEB'in okullara biğitlendirme ve yönlendirme yapması	1 Yıla Kadar	MEB		Eğitime ara vermek zorunda kalan göçmenlerin okullaşma oranının artış oranı
		2.1.2. Örgün eğitime ara vermek zorunda kalmış göçmen çocukların eğitime devam etmeleri için alternatif eğitim (açık öğretim, uzaktan eğitim vb.) yollarına dair biğitlendirme ve yönlendirme yapılməsi	1 Yıla Kadar	MEB	ĞİGM	Eğitime ara vermek zorunda kalan göçmenlerin Ülkemizdeki eğitim fırsatları hakkındaki biğitlerinin artırılması Biğitlendirme amaçlı yapılan materyal sayısı (afiş, broşur vb.)
		2.1.3. Göçmen çocukların okul devamlılığı ve başarılarının desteklenmesi için okullardaki psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin kapasitesinin güçlendirilmesi	1 Yıla Kadar	MEB	Hazine ve Maliye Bakanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı	Kapasite artış oranı
		2.1.4. Göçmen çocukların okula uyumlarını ve eğitim başarılarını desteklemek amacıyla sanat ve spor faaliyetlerine katılmalarının teşvik edilmesi	1 Yıla Kadar	MEB	Gençlik ve Spor Bakanlığı Kültür ve turizm Bakanlığı ĞİGM Belediyeler	Göçmen çocukların sanat/spor faaliyetlerine katılmadaki artış oranı
3. Göçmenlerin yükseköğrenime erişiminin desteklenmesi	3.1. Göçmenlerin yükseköğrenime erişimlerinin desteklemesi için gerekli biğitlendirimin yapılması ve erişimi destekleyici mekanizmaların geliştirilmesi	3.1.1. Yükseköğrenime erişmek isteyen göçmenlere Türkiye'deki yükseköğretim sistemiyle ilgili belge, sertifikasyon, sınav koşulları, burslar vb. konularda düzenli olarak güncel bilgi aktaran kamusal sistemin (web siteleri, üniversitelerin tanıtım ofisleri vb.) geliştirilmesi ve tanıtımının yapılması	1-3 Yıl	YÖK	YTB - Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü Kültür ve Turizm Bakanlığı - Milli Eğitim Bakanlığı Sağlık Bakanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı - ĞİGM Valilikler - Üniversiteler - Belediyeler - STK'lar	Eğitime erişim konusunda biğitlendirme kanallarının çeşitlendirilmesi Biğitlendirme hizmetinden faydalanan kişi sayısı
		3.1.2. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın göçmenlerin yükseköğrenimlerine dair politikaları ve uygulamalarını sistematik olarak kamuoyu ile paylaşması	1 Yıla Kadar	YÖK	YTB TÜİK Üniversiteler	Göçmenlerin yükseköğrenime erişimleri konusunda kamuoyundaki yanlış biğitlendirilmelerin önüne geçilmesi amacı ile yürütülen faaliyetler. (Hazırlanan afiş, broşur sayısı, yayınlanan video sayısı vb.)
		3.1.3. Göçmenlere yönelik burs imkânlarının mevcut kaynaklar ve ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirilmesi ve mevcut burs imkânları hakkında kamuoyunun biğitlendirilmesi ve üniversitelerin uluslararası öğrenci kontenjanlarının ihtiyaçlarla uyumlu olarak güncellenmesi	1-3 Yıl	YTB	ĞİGM YÖK Üniversiteler	Burs imkânlarından faydalanan göçmen sayısı
		3.1.4. Yükseköğrenimini yarıda bırakarak Türkiye'ye gelen ve gerekli belgeleri olmayan göçmenlerin yükseköğrenimine devam edebilmesi için gerekli çalışmaların yapılması.	3-5 Yıl	YÖK	YTB Üniversiteler	Yeniden yükseköğrenime kayıt yaptıran göçmen sayısı
3.2. Üniversitelerin toplumsal uyumu ve göçün olumlu katkılarını destekleyici çalışmaların yürütmesi	3.2. Üniversitelerin toplumsal uyumu ve göçün olumlu katkılarını destekleyici çalışmaların yürütmesi	3.2.1. Üniversiteler tarafından göçün olumlu katkılarına ve toplumsal uyuma yönelik kültürlerarası programlarının geliştirilmesinin teşvik edilmesi	1-3 Yıl	YÖK	Diyanet İşleri Başkanlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı ĞİGM	Geliştirilen kültürlerarası programlara katılan öğrenci sayısı
		3.2.2. Yükseköğrenimde başarı göstermiş olan göçmenlerin Türkiye'ye sosyal ve ekonomik yönden katkı sağlamlarının teşvik edilmesi hakkında başta okullar olmak üzere ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına, belediyelere gerekli biğitlendirme faaliyetlerinin yapılması	1 Yıla Kadar	YÖK	Diyanet İşleri Başkanlığı Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü Kültür ve Turizm Bakanlığı Milli Eğitim Bakanlığı Sağlık Bakanlığı ĞİGM - Valilikler - Üniversiteler - Belediyeler STK'lar	Uluslararası öğrencilerin sosyo-ekonomik gelişmeye katkılarına ilişkin raporlar

STRATEJİK ÖNCELİK 3: EĞİTİM VE UYUM

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Faaliyet	Süre	Sorumlu Kurum	İlgili Kurum	Sonuç Gösterge
4. Yaygın eğitim programlarının göçmenlerin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması	4.1. Türkçe dil öğretiminin standart, sistematik ve sürdürülebilir bir şekilde geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için gerekli çalışmaların yapılması	4.1.1. Farklı yaş ve eğitim geçmişine sahip göçmenlere yönelik Türk dili müfredatı standartlarının ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından geliştirilmesi ve bu müfredatın yaygınlaştırılarak standart dil öğretilerinin sağlanması	1 Yıla Kadar	MEB	Yunus Emre Enstitüsü	Müfredatın oluşturulma oranı
		4.1.2. Yabancılar Türkçe dil eğitimi verecek eğitimcilerle yönelik standart bir formasyonun geliştirilmesi ve düzenli eğitimler verilerek eğitimcilerin uzmanlaşmasının sağlanması	1-3 Yıl	MEB	Yunus Emre Enstitüsü Üniversiteler	Düzenlenen eğitici eğitimleri sayısı Eğitim alan eğitici sayısı
		4.1.3. Göçmenlerin kamu kurum ve kuruluşları tarafından verilen Türkçe dil eğitimlerine erişebilmelerine dair düzenli olarak duyuruların ve bilgilendirmenin yapılması	1 Yıla Kadar	MEB	GGM Yunus Emre Enstitüsü Üniversiteler	Türkçe dil kurslarına katılan göçmen sayısı
		4.2.1. Yaygın eğitim veren merkezlerin (Halk Eğitim Merkezleri, Kütüphaneler, Kültür Merkezleri, belediye merkezlerivb.) kapasitelerinin göçmenlerin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilmesi	3-5 Yıl	MEB	Hazine ve Maliye Bakanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı	Yaygın eğitim kurumlarının kapasiteindeki artış
		4.2.2. Türkçe dil kursları ve diğer yaygın eğitim kurslarının çalışma hayatı içerisinde bulunan göçmenlerin katılım sağlayabilecekleri şekilde düzenlenmesi (hızlandırılmış kurslar, akşam kursları, vb.)	1-3 Yıl	MEB	Yunus Emre Enstitüsü	Sisteme dâhil edilen yeni yaygın eğitim programlarının sayısı
		4.3.1. Halk kütüphanelerinde sunulan hizmetlerin göçmenlerin uyum sürecine destek olacak şekilde düzenlenmesi	1-3 Yıl	Kültür ve Turizm Bakanlığı	GGM MEB Üniversiteler Yunus Emre Enstitüsü	Uyum etkinliklerinin sayısı Etkinlik katılımcı sayısı Kullanıcı memnuniyeti anketleri
		4.3.2. Kütüphanelere göçmen çocukların eğitimi ve topluma uyumu konusunda ilgili eğitimlerin sistematik olarak verilmesi ve yaygınlaştırılması	3-5 Yıl	Kültür ve Turizm Bakanlığı	MEB GGM	Eğitimlere katılan Kütüphaneci sayısı
		4.3.3. Geçici barınma merkezlerinde ve göçmenlerin yoğun olarak yaşadıkları yerleşim merkezlerinde gezici kütüphaneler ile kütüphane hizmetlerinin sağlanması	3-5 Yıl	Kültür ve Turizm Bakanlığı		Ödünç alınan kitap sayısı Kütüphane üyelik sayısı Gittiği yer sayısı Kullanıcı sayısı
		4.3.4. Mesleki eğitim kursları ile göçmenlerin çalışma hayatına katılmalarının sağlanması	3-5 Yıl	MEB	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Hizmetten faydalananların sayısı
		4.4. Uyum eğitim müfredatının geliştirilmesi Ve göçmenlerin uyum kurslarına katılmalarının teşvik edilmesi	4.4.1. Uyum eğitim müfredatının geliştirilmesi ve göçmenlerin MEB'in Hayat Boyu Öğrenme Programlarına katılmalarının sağlanması	Sürekli	MEB	GGM Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Diyanet İşleri Başkanlığı
4.4.2. Uyum eğitim programlarının Halk Eğitim Merkezleri'nde verilmesi için gerekli insan kaynağı ve teknik kapasitelerinin güçlendirilmesi	Sürekli		MEB	Hazine ve Maliye Bakanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı	Kapasite artış oranı	
4.4.3. Uyum eğitim programlarının belediyeler, STK'lar, toplum merkezleriyle iş birliği içerisinde yaygınlaştırılması	Sürekli		MEB	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü Türkiye Belediyeler Birliği Kızılay STK'lar	Uyum eğitimi veren belediye-STK-toplum merkezi sayısı Uyum eğitimlerinden faydalanan göçmen sayısı	
		5.3.4. Uyum eğitim programlarında eğitici olacak kişilere yönelik eğitimlerin düzenlenmesi	Sürekli	MEB		Düzenlenen eğitici eğitimi sayısı Eğitim alan eğitici sayısı

STRATEJİK ÖNCELİK 4: SAĞLIK VE UYUM

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Faaliyet	Süre	Sorumlu Kurum	İlgili Kurum	Sonuç Gösterge
1. Göçmenlere, ihtiyaç duydukları sağlık hizmetlerinin kolay ulaşılabilir, etkin ve sürdürülebilir bir şekilde sunulması.	1.1. Göçmenlerin ülkeye giriş yaptıkları noktalarda ya da ilk temas sağlandığı mahallerde; genel sağlık değerlendirmelerinin yapılması, acil ve bulaşıcı hastalıklar başta olmak üzere sağlık risklerine yönelik tedbirlerin alınması.	1.1.1. Göçmenlerin ülkeye giriş yaptıkları noktalarda, ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde, ihtiyaç durumuna göre, kalıcı ya da süreli sağlık ekipleri bulundurulması	Süreklili	Sağlık Bakanlığı	AFAD GİGM Valilikler İlgili BM Kurumları ve Uluslararası Kuruluşlar	Sınırdaki bulundurulmuş sağlık ekibi sayısı
		1.1.2. Ülkeye giriş yaptıkları noktalarda ya da ilk temas sağlandığı mahallerde, göçmenlerin genel sağlık değerlendirmelerinin yapılması; acil hastalık hallerinin giderilmesi için gerekli sağlık hizmetlerinin sunulması	Süreklili	Sağlık Bakanlığı	AFAD GİGM Valilikler İlgili BM Kurumları ve Uluslararası Kuruluşlar	Sınırdaki, genel sağlık değerlendirmesi yapılan göçmen sayısı
		1.1.3. Ülkeye giriş yaptıkları noktalarda ya da ilk temas sağlandığı mahallerde, risk grubunda yer alan göçmenlere yönelik aşılama faaliyetleri yürütülmesi	Süreklili	Sağlık Bakanlığı	AFAD GİGM Valilikler İlgili BM Kurumları ve Uluslararası Kuruluşlar	Sınırdaki ya da ilk temas noktasında aşılanan 15-49 yaş arası göçmen kadın sayısı Sınırdaki ya da ilk temas noktasında aşılanan 15 yaş altı göçmen çocuk sayısı
		1.2.1. Göçmenlere, statüleri ve hizmetlerin sürdürülebilirliği de dikkate alınarak sunulması sağlık hizmetlerinin kapsamının ve sunum ilkelerinin belirlenmesi, hizmetlerin etkin bir şekilde koordinasyonunun sağlanması amacıyla mevzuat hazırlanması	1-3 Yıl	Sağlık Bakanlığı	GİGM	Mevzuatın yayımlanması
		1.2.2. Geçici korunan sayısının ve yoğunluğunun fazla olduğu yerlerde, ülkemizdeki aile hekimliği standartlarına uygun olarak teşekkül ettirilen göçmen sağlığı merkezleri yaygınlaştırılması	1-3 Yıl	Sağlık Bakanlığı	GİGM Valilikler İlgili BM Kurumları ve Uluslararası Kuruluşlar	Geçici korunanlara hizmet veren Göçmen Sağlığı Merkezi/Göçmen Sağlığı Birimi sayısı Göçmen sağlığı merkezlerinden hizmet alan geçici korunan sayısı (%)
	1.2. Göçmenlere, ulusal ve uluslararası mevzuat doğrultusunda birinci basamak koruyucu, iyileştirici ve rehabilitasyon edici sağlık hizmetlerinin, kolay ulaşılabilir ve etkin bir şekilde sunulabilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması, kurumsal kapasitenin artırılması.	1.2.3. Geri gönderme merkezlerindeki göçmenlere sunulan sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi	1-3 Yıl	Sağlık Bakanlığı	GİGM	Süreli/devamlı sağlık hizmetleri sunulan Geri Gönderme Merkezi sayısı
		1.2.4. Suriye dışındaki uyruktan göçmenlere hizmet sunmak üzere, Toplum Sağlığı Merkezlerine/İlçe Sağlık Müdürlüklerine bağlı "Yabancı Uyruklular Polikliniği" açılması	1 Yıla Kadar	Sağlık Bakanlığı	GİGM	Hizmet sunan Yabancı Uyruklular Poliklinik sayısı
		1.2.5. Dezavantajlı gruplar (yaşlı, engelli vb.) ve mevsimlik tarım işçileri başta olmak üzere hizmete erişimde güçlük yaşayan göçmenlere ulaşabilmek için mobil sağlık hizmetleri güçlendirilmesi	1 Yıla Kadar	Sağlık Bakanlığı	GİGM Valilikler İlgili BM Kurumları ve Uluslararası Kuruluşlar	Göçmenlere hizmet sunan mobil sağlık birimi/ekibi sayısı Mobil sağlık hizmetlerinden faydalanan yaşlı/engelli sayısı
		1.2.6. Göçmenlerin üreme sağlığı ile çocuk ve ergen sağlığı hizmetlerine erişimlerinin artırılmasına yönelik faaliyetlerin yürütülmesi; doğum öncesi/doğum sonrası bakım hizmetleri geliştirilmesi; yenidoğan taramaları artırılması	1 Yıla Kadar	Sağlık Bakanlığı	GİGM Valilikler	Yenidoğan taraması yapılan göçmen sayısı Göçmen anne/bebek ölüm oranı/yüzdesi Demir ve D vitamini dağıtılan göçmen statüsündeki kadın ve çocuk sayısı
		1.2.7. Aşı ile önlenemez hastalıklar, cinsel yolla bulaşan hastalıklar ve göçmen gruplarında sık görülen bulaşıcı hastalıklar hakkında gerekli tedbirler alınması; risk gruplarına yönelik rutin ve tamamlayıcı aşı uygulamaları gerçekleştirilmesi	1 Yıla Kadar	Sağlık Bakanlığı	GİGM Valilikler	Rutin aşı yapılan göçmen çocuk sayısı Tuberküloz tedavisi yapılan göçmen hasta/temaslı hasta sayısı

STRATEJİK ÖNCELİK 4: SAĞLIK VE UYUM

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Faaliyet	Süre	Sorumlu Kurum	İlgili Kurum	Sonuç/Gösterge
1. Göçmenlere, ihtiyaç duydukları sağlık hizmetlerinin kolay ulaşılabilir, etkin ve sürdürülebilir bir şekilde sunulması.	1.2. Göçmenlere, ulusal ve uluslararası mevzuat doğrultusunda birinci basamak koruyucu, iyileştirici ve rehabilite edici sağlık hizmetlerinin, kolay ulaşılabilir ve etkin bir şekilde sunulabilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması, kurumsal kapasitenin artırılması.	1.2.8. Göçmenlere, bulaşıcı olmayan hastalıkların risk faktörlerine ve erken tanıya yönelik olarak sunulan sağlık hizmetlerinin kapasitesinin geliştirilmesi	1 Yıla Kadar	Sağlık Bakanlığı	GİGM Valilikler	Yapılan Servis Kanseri/Meme Kanseri/Kolon Kanseri tarama sayısı Sağlıklı Hayat Merkezleri'nden hizmet alan göçmen oranı Farkındalık eğitimi seans sayısı
		1.2.9. Güçlendirilmiş Göçmen Sağlığı Merkezleri'nde göçmenlere yönelik ağız ve diş sağlığı hizmetleri sunulması	1-3 Yıl	Sağlık Bakanlığı	Valilikler	Ağız ve diş sağlığı hizmetleri sunulan güçlendirilmiş GSM sayısı
		1.2.10. Göçmenlerin yoğun olarak yaşadığı yerler, çevre sağlığı hizmetleri bakımından ilave değerlendirmelere tabi tutulması; ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte gerekli tedbirler alınması	1 Yıla Kadar	Sağlık Bakanlığı	GİGM Valilikler İlgili BM Kurumları ve Uluslararası Kuruluşlar	Çevre sağlığı değerlendirme raporları
		1.3.1. Göçmenlerin yoğun olarak yaşadığı yerlerde Sağlık Bakanlığına bağlı olarak faaliyet gösteren ikinci ve üçüncü basamak sağlık tesislerinin hizmet kapasiteleri ve bu kapasitenin ihtiyaç doğrultusunda artırılması	1 Yıla Kadar	Sağlık Bakanlığı	Hazine ve Maliye Bakanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Valilikler GİGM İlgili BM Kurumları ve Uluslararası Kuruluşlar	İkinci ve üçüncü basamak sağlık tesislerindeki yatak/yoğun bakım yatak sayısı artış oranı
		1.3.2. Merkezi Hasta Randevu Sistemi (MHRS) ve ALO 182 randevu hattının farklı dillerde hizmet vermesinin sağlanması	1 Yıla Kadar	Sağlık Bakanlığı	GİGM	MHRS ve ALO 182 randevu hatlarını kullanan göçmen sayısı
	1.3. Göçmenlere, ulusal ve uluslararası mevzuat doğrultusunda ikinci/üçüncü basamak koruyucu, iyileştirici ve rehabilite edici sağlık hizmetleri ile acil sağlık hizmetleri için acil sağlık hizmetlerinin kolay ulaşılabilir ve etkin bir şekilde sunulabilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması, kurumsal kapasitenin artırılması	1.3.3. Göçmen nüfusunun yoğun olduğu yerlerde, nüfus artışı göz önünde bulundurularak acil sağlık ekipleri/istasyon sayılarının artırılması	1-3 Yıl	Sağlık Bakanlığı	Hazine ve Maliye Bakanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı GİGM Valilikler İlgili BM Kurumları ve Uluslararası Kuruluşlar	Göçmenlerin yoğun olarak yaşadıkları yerlerde açılan yeni acil sağlık hizmetleri istasyonu sayısı/oluşturulan yeni ekip sayısı
		1.3.4. Göçmenlerin, Toplum Ruh Sağlığı Merkezleri (TRSM)'ne erişimleri artırılması; göçmenlerin yoğun olarak yaşadıkları yerlerdeki TRSM kapasitesinin geliştirilmesi	3-5 Yıl	Sağlık Bakanlığı	Hazine ve Maliye Bakanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı GİGM Valilikler İlgili BM Kurumları ve Uluslararası Kuruluşlar	TRSM'lerden faydalanan göçmen sayısı Göçmenlerin yoğun olarak yaşadıkları yerlerde açılan TRSM sayısı
		1.3.5. Hizmetlerin sürdürülebilirliğinin sağlanabilmesi için göçmenlere yönelik etkin bir sevk sistemi oluşturulması	3-5 Yıl	Sağlık Bakanlığı	GİGM	Sevk sisteminin kurulması
		1.4.1. Göçmenlere, Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen alanlarda, sivil toplum kuruluşları tarafından, gönüllü ve ücretsiz bir şekilde hizmet sunmak üzere "Gönüllü Sağlık Tesisleri" açılması faaliyetleri desteklenmesi	1-3 Yıl	Sağlık Bakanlığı	GİGM	Göçmenlere sağlık hizmeti sunan Gönüllü Sağlık Tesisleri sayısı
		1.4.2. Göçmenlere sunulan sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesi hususlarında, ilgili uluslararası kurum ve kuruluşlar ile ortak çalışmalara devam edilmesi	Süreklili	Sağlık Bakanlığı	GİGM Valilikler İlgili BM Kurumları ve uluslararası Kuruluşlar	Uluslararası kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde yapılan anket, araştırma ve bilimsel toplantı sayısı

STRATEJİK ÖNCELİK 4: SAĞLIK VE UYUM

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Faaliyet	Süre	Sorumlu Kurum	İlgili Kurum	Sonuç (Gösterge)
2. Sağlık hizmetlerinin, kültürel özellikler göz önünde bulundurulması suretiyle, göçmenlerin ihtiyaçlarına duyarlı hale getirilmesi, farkındalık ve uyumu artırıcı faaliyetlerin gerçekleştirilmesi	2.1. Göçmenlerin sağlık okuryazarlıklarının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılması.	2.1.1. Göçmenlere, sağlık hizmetlerinden etkin şekilde faydalanabilmeleri için sağlık okuryazarlıklarının artırılmasına yönelik eğitimler verilmesi, bilgilendirme çalışmaları yapılması 2.1.2. Göçmenlerin sağlığa ilişkin hakları ile sunulan sağlık hizmetlerine erişim yolları hakkında, farklı dillerde bilgilendirme araçları geliştirilmesi	Süreklili	Sağlık Bakanlığı	GİGM SSK Valilikler İlgili BM Kurumları ve Uluslararası Kuruluşlar	Sağlık eğitimlerine katılan göçmen sayısı
	2.2. Göçmenlere hizmet sunulan sağlık tesislerinde, tercümanlık hizmetlerini de içermesi şekilde hasta rehberlik hizmetleri güçlendirilmesi	2.2.1. Göçmen Sağlığı Merkezleri ile göçmenlerin yoğun olarak başvurdukları hastanelerde iki dil bilen hasta yönlendirme elemanları istihdam edilmesi 2.2.2. İstihdam edilmesi/edilen hasta yönlendirme elemanlama, Türk Sağlık Sistemi ve uygulanan sağlık programlarının anlatıldığı, etkili iletişim tekniklerinin öğretildiği düzenli eğitimler gerçekleştirilmesi	Süreklili	Sağlık Bakanlığı	GİGM	Hazırlanan/dağıtılan materyal sayısı (afiş, broşür, kitapçık, kısa film vb.)
	2.3. Sağlık çalıştırma, göç sağlığı hakkında eğitimler verilmesi ve farkındalık çalışmalarının yapılması	2.3.1. Göçmen nüfusunun yoğun olduğu yerlerde çalışan sağlık personeline; göç ve göçmen sağlığının yürütülmesi ve kapsama hakkında eğitimler verilmesi, düzenli bilgilendirmeler yapılması	Süreklili	Sağlık Bakanlığı	Valilikler	Sağlık Bakanlığı'na bağlı sağlık tesislerinde istihdam edilen hasta yönlendirme elemanı sayısı
	2.4. Sağlık çalışanı olan göçmenlerin sağlık hizmetlerinin sunumuna dâhil edilmesine yönelik çalışmalar yapılması	2.4.1. Göçmen sağlığı merkezlerindeki hizmet sunumunda, geçici koruma statüsü ile ülkeye gelen sağlık çalışanlarından faydalanılması 2.4.2. İstihdamı planlanan göçmen statüsündeki sağlık personeline ulusal sağlık sistemi ve sağlık programlarını da içeren teorik ve uygulamalı standart eğitimler verilmesi, hizmet içi eğitimlerde süreklilik sağlanması	1 Yıla Kadar	Sağlık Bakanlığı	YÖK	Hizmet içi eğitim verilen hasta yönlendirme elemanlarının oranı
	3. Göçmenlerin, sağlık hizmetlerine erişimlerinin kayıt altına alınması, etkin bir şekilde izlenmesi ve değerlendirilmesi	3.1. Göç ve göçmen sağlığına ilişkin verilerin kaydedilmesi, toplanması ve analiz edilmesi	1 Yıla Kadar	Sağlık Bakanlığı	GİGM	Göç ve göçmen sağlığı hakkında, sağlık çalışanlarına yönelik olarak düzenlenen eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerinin sayısı
		3.1.1. Göçmenlere sunulan birinci basamak sağlık hizmet verilerinin, ülkenin sağlık veri standartlarına uygun olarak kaydedilmesi ve raporlanabilmesi için geliştirilen Muayene Bilgi Yönetim Sisteminin (MBYS) kullanımının yaygınlaştırılması 3.1.2. Göçmenlere sunulan ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmet verilerinin, ülkenin sağlık veri standartlarına uygun olarak kaydedilmesi ve raporlanabilmesi için Hastane Bilgi Yönetim Sistemi (HBYS) geliştirilmesi	1 Yıla Kadar	Sağlık Bakanlığı	YÖK	Göç ve göçmen sağlığı hakkında düzenlenen bilgilendirme çalışmalarına katılan sağlık çalışanı personelinin oranı
		3.1.3. Göçmenlere sunulan sağlık hizmetlerine dair verilerin tekilleştirilmesi ve raporlanabilmesine yönelik çalışmalar yapılması	1-3 Yıl	Sağlık Bakanlığı	GİGM	Göçmen sağlığı merkezlerinde istihdam edilen geçici koruma statüsündeki sağlık çalışanı sayısı
			1 Yıla Kadar	Sağlık Bakanlığı	GİGM	Teorik ve uygulamalı eğitimlerini tamamlayan göçmen sağlık personellerinin istihdam oranı
			1-3 Yıl	Sağlık Bakanlığı	GİGM	MBYS'de kayıtlı göçmen sayısı
			1-3 Yıl	Sağlık Bakanlığı	GİGM	HBYS'de kayıtlı göçmen sayısı
			1-3 Yıl	Sağlık Bakanlığı	GİGM	Sağlık Bilgi Sistemleri aracılığıyla oluşturulabilen, göçmenler hakkındaki rapor sayısı

STRATEJİK ÖNCELİK 4: SAĞLIK VE UYUM

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Faaliyet	Süre	Sorumlu Kurum	İlgili Kurum	Sonuç Gösterge
3. Göçmenlerin, sağlık hizmetlerine erişimlerinin kayıt altına alınması, etkin bir şekilde izlenmesi ve değerlendirilmesi	3.1. Göç ve göçmen sağlığına ilişkin verilerin kaydedilmesi, toplanması ve analiz edilmesi	3.1.4. Göç ve göçmen sağlığı hakkındaki genel veriler, veri güvenliği hakkındaki mevzuatın gözetilmesi kaydıyla, belli periyodlarla, ilgiliyle paylaşılması	Sürekli	Sağlık Bakanlığı	GİGM Valilikler İlgili BM Kurumları ve Uluslararası Kuruluşlar	Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan göç sağlığı raporları
		3.1.5. Göçmenlere sağlık hizmeti sunumuna katkı sağlayan ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar ile ilgili sivil toplum kuruluşlarının gerçekleştirdiği çalışmalara dair raporlar, düzenli aralıklarla toplanması, sağlık hizmetlerinin planlanması ve sunumunda göz önünde bulundurulması	Sürekli	Sağlık Bakanlığı	GİGM Valilikler İlgili BM Kurumları ve Uluslararası Kuruluşlar	İlgili kurum /kuruluşlar ve STK'lar tarafından hazırlanan dönemsel raporlar
	3.2. Göçmenlerin sağlık ihtiyaçlarına ve hizmetlere erişimlerinin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılması	3.2.1. Göçmenlere sunulan sağlık hizmetleri, altı aylık periyotlarla, hazırlanan standart formlar kullanılarak yerinde izlenmesi ve değerlendirilmesi	Sürekli	Sağlık Bakanlığı		Periyodik izleme-değerlendirme raporları Bilimsel araştırma çıktıları, anket çıktıları
		3.2.2. Sağlık hizmeti alan göçmenlere yönelik anket çalışmaları yapılması	Sürekli	Sağlık Bakanlığı		Düzenlenen anket sayısı Anket raporları
		3.3.1. Göç ve göçmen sağlığı konularında yayınlanmış ulusal ve uluslararası bilimsel çalışmalar derlenmesi, çözüm önerileri, sunulan sağlık hizmetlerine, bilimsel kurulların rehberliğinde yanıtlanması	1-3 Yıl	Sağlık Bakanlığı	GİGM Valilikler İlgili BM kurumları ve uluslararası Kuruluşlar	Uygulamaya dâhil edilen bilimsel çalışma sayısı
	3.3. Göçmenlere sunulan sağlık hizmetlerinin etkinliği ile ilgili bilimsel araştırmaların desteklenmesi	3.3.2. Göç ve göçmen sağlığı konularında ülkemizde sunulan tüm sağlık hizmetleri, yapılması ulusal ve uluslararası bilimsel çalışmalarda tanıtılması ve örnek teşkil ettirilmesi sağlanması	1-3 Yıl	Sağlık Bakanlığı	GİGM Valilikler İlgili BM Kurumları ve Uluslararası Kuruluşlar	Yapılan bilimsel araştırma sayısı
		3.3.3. Göç ve göçmen sağlığı konularında ulusal ve uluslararası bilimsel çalışmaların desteklenmesi	1-3 Yıl	Sağlık Bakanlığı	GİGM Valilikler İlgili BM Kurumları ve Uluslararası Kuruluşlar	Bilimsel araştırma sayısındaki artış yüzdesi

STRATEJİK ÖNCELİK 5: İŞGÜCÜ PİYASASI VE UYUM

Stratejik Anaç	Stratejik Hedef	Faaliyet	Süre	Sorumlu Kurum	İlgili Kurum	Sonuç/Gösterge
1. Göçmenlerin istihdamına yönelik bilgilendirme, analiz ve planlamanın yapılması	1.1. İlgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından, göçmenlerin işgücü piyasasına erişimi, işgücü piyasasındaki hak ve yükümlülükleri ile çalışma hayatına uyumlarına ilişkin standart, güvenilir ve güncel bilgi sağlanması	1.1.1. Farklı yasal statüdeki göçmenlerin işgücü piyasasına erişimine, işgücü piyasasındaki hak ve yükümlülüklerine ve çalışma hayatına uyumlarına dair doğrudan, kapsamlı ve güncel bilginin oluşturulacak internet sitesi üzerinden verilmesi ve bu sitenin gelişmeler doğrultusunda güncelliğinin sağlanması.	1 Yıla Kadar	Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü	GİGM İŞKUR	Online bilgi platformunun oluşturulma oranı
		1.1.2. Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın, göçmenlerin işgücü piyasasına erişimleriyle ilgili yasal düzenlemeleri ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına, ilgili meslek odalarına, sanayi ve ticaret odalarına, işçi ve işveren sendikalarına, özel sektör ve STK'lara düzenli toplantılarla ve diğer iletişim araçlarıyla aktarması ve ilgili kurum ve kuruluşları arasında iletişim ve koordinasyonun artırılması	Süreklili	Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü	GİGM - İŞKUR - SGK - Meslek Odaları - Sendikalar İlgili BM Kuruluşları ve Uluslararası Kuruluşlar - STK'lar - Sanayi ve Ticaret Odaları - Kalkınma Ajansları - Özel Sektör Medya Kuruluşları	Düzenlenen koordinasyon toplantısı sayısı Toplantıya katılan kişi sayısı
		1.1.3. Göçmenlerin işgücü piyasasına erişimi, işgücü piyasasındaki hak ve yükümlülüklerine ve çalışma hayatına uyumlarına dair farklı dillerde güncel bilgilendirme materyallerinin hazırlanması ve ilgili danışmanlık hizmetlerinin sunulması.	Süreklili	Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü	GİGM - İŞKUR - SGK - Kültür ve Turizm Bakanlığı Meslek Odaları - Sendikalar - İlgili BM Kuruluşları ve Uluslararası Kuruluşlar - STK'lar - Sanayi ve Ticaret Odaları	Hazırlanan materyal sayısı (afiş, broşür, video vb.) danışmanlık hizmeti verilen yabancı sayısı
		1.1.4. İşgücü piyasasına katılacak potansiyel göçmenlere yönelik ülkeye giriş yapmadan önce bilgilendirme yapılması ve menşei ülkeleri ile Türkiye arasında etkili ve sağlıklı iletişimi ve koordinasyonu kurmak amacıyla çalışmaların geliştirilmesi	Süreklili	Dişişleri Bakanlığı	Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü - GİGM	Türkiye'ye giriş yapmadan önce bilgilendirme amaçlı ulaşılan kişi sayısı
		1.1.5. Göçmenlere ve işverenlere yönelik, göçmenlerin işgücü piyasasındaki hak ve yükümlülüklerine ve işverenlerin yükümlülüklerine dair bilgilendirme yapılması ve farkındalık artırıcı kampanyalar geliştirilmesi	Süreklili	Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü	GİGM - İŞKUR - SGK - Kültür ve Turizm Bakanlığı Meslek Odaları - Sendikalar - Uluslararası Kuruluşlar - STK'lar - Sanayi ve Ticaret Odaları	Farkındalık arttırmak için düzenlenen kampanyalar Bilgilendirme amaçlı düzenlenen materyal sayısı (afiş, broşür, video vb.)
	1.2. Göçmenlerin işgücü piyasasına hızlı ve etkili erişimlerinin sağlanması	1.2.1. Çalışma izni başvurularının ilgili kurum ve kuruluşlarla eşgüdüm içerisinde hızlı bir şekilde değerlendirilmesi için teknik kapasitenin geliştirilmesi	1-3 Yıl	Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü	GİGM Dişişleri Bakanlığı	Alınan çalışma izni sayısı Başvuruların değerlendirilme süresi
		1.2.2. Göçmenlerin işgücü piyasasına erişimlerini kolaylaştıracak ve hızlandıracak yetkili aracı kurumlar kurulması ve aracı kurumların kamusal standartlar doğrultusunda düzenli olarak denetlenmesi	Süreklili	Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü	GİGM	
	1.3. Göçmenlerin işgücü piyasasına katılımlarına yönelik mesleki yeterliklerinin tespit edilmesi	1.3.1. YÖK ve MEB tarafından göçmenlerin önceki öğrenmelerinin doğrulanması ve yeterliklerinin tanınmasına yönelik mekanizmaların güçlendirilmesi	1-3 Yıl	YÖK MYK	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı GİGM	Denklik başvurusunun sonuçlanma süresi Önceki öğrenmelerin doğrulanmasına yönelik sistemin kurulması
		1.3.2. Göçmenlerin mesleki yeterliklerinin belgelendirilmesi ve tanınması sürecinin geliştirilmesi için Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun (MYK) kurumsal kapasitesinin artırılması ve uygulamanın güçlendirilmesi	3-5 Yıl	MYK	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Hazine ve Maliye Bakanlığı MEB Strateji ve Bütçe Başkanlığı İŞKUR YÖK	Meslek standartlarının ve ulusal yeterliklerin belirlenmesi Mesleki becerilerin ölçme-değerlendirme ve belgelendirilme sisteminin geliştirilmesi Mesleki yeterliklerin tanınmasına yönelik yöntem geliştirilmesi Kurumsal kapasitedeki artış oranı
	1.4. Göçmenlerin işgücü piyasasına katılımlarına ve işgücü piyasasındaki durumlarına ilişkin verilerin toplanması ve analiz edilmesi	1.4.1. 6735 sayılı Kanun'un öngördüğü Yabancı İzleme ve Değerlendirme Sistemi'nin, göçmenlerin ülkeye giriş statüleri, nitelikleri, işgücü piyasalarına erişim süreleri ve işgücü piyasalarında kalış süreleri verilerinin takip edilmesine olanak sağlayacak şekilde geliştirilmesi	3-5 Yıl	Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü	GİGM Dişişleri Bakanlığı İŞKUR	Yabancı İzleme ve Değerlendirme Sistemi'nin geliştirilme oranı

STRATEJİK ÖNCELİK 5: İŞGÜCÜ PİYASASI VE UYUM

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Faaliyet	Süre	Sorumlu Kurum	İlgili Kurum	Sonuç/Gösterge
2. Göçmenlerin çalışma haklarının korunması ve geliştirilmesi	2.1. İşgücü piyasasındaki göçmenlerin sosyal güvenliğe ve diğer çalışma haklarına dair bilgilendirilmesi, haklara erişimlerinin sağlanması ve çalışma koşullarının denetlenmesi	2.1.1. Göçmenlerin sosyal güvenlik ve diğer çalışma haklarına dair bilgi ve farkındalık düzeyini artırıcı faaliyetlerin özel sektörün ve STK'ların desteğiyle yürütülmesi	1-3 Yıl	Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü	SGK Meslek Odaları Sendikalar Sanayi ve Ticaret Odaları Uluslararası Kuruluşlar STK'lar	Gerçekleştirilen bilgilendirme ve farkındalık faaliyetleri
		2.1.2. İşgücü piyasasındaki göçmenlerin karşılaşılabileceği hak ihalleri ve kayıt dışı çalıştırmaya ilişkin izleyebilecekleri yasal süreçler hakkında bilgilendirilmesi	Sürekli	Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü	Adalet Bakanlığı GİGM Kamu Denetçiliği Kurumu İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Barolar	Bilgilendirme faaliyetleri sonucu ulaşılan kişi sayısı
		2.1.3. Göçmenlerin çalışma koşullarının denetimine yönelik standart bir rehberin hazırlanması	1-3 Yıl	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	SGK	Denetim rehberinin oluşturulma oranı
		2.1.4. Kayıt dışı göçmen istihdamının önüne geçmek için göçmen işgücünün yoğun olduğu sektörlerde denetim faaliyetlerinin yoğunlaştırılması, denetimde koordinasyon ve iş birliğine yönelik uygulamaların geliştirilmesi	Sürekli	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	SGK	Gerçekleştirilen denetim sayısı

STRATEJİK ÖNCELİK 6: SOSYAL DESTEK (SOSYAL HİZMET VE YARDIMLAR) VE UYUM

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Faaliyet	Süre	Sorumlu Kurum	İlgili Kurum	Sonuç (Gösterge)
1. Sosyal destek programlarının göçmenleri içerecek şekilde geliştirilmesi ve ilgili tüm kurum ve kuruluşlar arasında eğgüdüm ve koordinasyonun güçlendirilmesi	1.1. Kamu kurum ve kuruluşlarının sosyal destek programlarının tüm göçmenleri kapsayacak şekilde geliştirilmesi	1.1.1. Göçmenlerin kamu kurum ve kuruluşlarının sosyal hizmet ve yardım programlarından yararlanabilmesi için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması ve hâlihazırdaki yasal düzenlemelerin bütünsellik içerisinde yeniden gözden geçirilmesi	1-3 Yıl	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü GİGM Valilikler Belediyeler	Yasal düzenleme sayısı İhtiyaça yönelik olarak taranan mevzuat sayısı
		1.1.2. Göçmenlerin sosyal hizmetlerden faydalanabilmesi için kurumsal kapasitenin personel eğitimleri yoluyla artırılması ve göçmenler için farklı dillerde hizmet sunulmasının sağlanması.	1-3 Yıl	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü GİGM Türkiye Belediyeler Birliği Belediyeler Üniversiteler Kızılay STK'lar	Hizmet içi eğitim sayısı Hizmet içi eğitim alan personel sayısı Tercüman sayısındaki artış oranı
		1.1.3. Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Sosyal Hizmet Merkezleri'nin ve Kızılay'a bağlı toplum merkezlerinin göçmenlere etkili bir danışma ve yönlendirme hizmeti sunması için fiziki ve beşeri kapasitesinin güçlendirilmesi	3-5 Yıl	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kızılay	Hazine ve Maliye Bakanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı GİGM Kaymakamlıklar Belediyeler	Sosyal Hizmet Merkezleri'nin beşeri ve fiziki kapasite artış oranı Kızılay toplum merkezlerinin beşeri ve fiziki kapasite artış oranı
		1.1.4. Göçmenlere yönelik psiko-sosyal destek hizmetlerine dair kurumsal kapasite analizi yapılması, kurumsal kapasitenin ihtiyaç oranında artırılması ve iş birliği yapılacak kurum ve kuruluşların belirtenek ilgili mevzuatla desteklenmesi	3-5 Yıl	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü GİGM Sağlık Bakanlığı Türkiye Belediyeler Birliği Belediyeler Üniversiteler Kızılay STK'lar	Kurumsal kapasite analizine yönelik araştırma/toplantı sayısı Kurumsal kapasite artış oranı (analiz sonucunda ihtiyaç duyulması halinde)
		1.1.5. Göçmenlere psiko-sosyal destek sağlayan kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, STK'lar personeline yönelik uzmanlıklarını artıracak standart bir eğitim programının geliştirilmesi ve düzenli aralıklarla personel eğitimlerinin gerçekleştirilmesi	3-5 Yıl	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü Kültür ve Turizm Bakanlığı Sağlık Bakanlığı GİGM Türkiye Belediyeler Birliği Valilikler Kızılay STK'lar Üniversiteler	Personele yönelik oluşturulan eğitim modülü sayısı Personele yönelik düzenlenen hizmet içi eğitimlerin sayısı Eğitime katılan personel sayısı
		1.1.6. Korunmaya ihtiyacı olan tüm göçmen çocukların danışmanlık, rehabilitasyon ve sosyal bakım hizmetlerinden faydalanabilmeleri için, ilgili mevzuatla desteklenerek kurumsal kapasitenin artırılması	3-5 Yıl	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Strateji ve Bütçe Başkanlığı Hazine ve Maliye Bakanlığı GİGM Kızılay STK'lar	Koruma mekanizmalarından faydalanan göçmen çocuk sayısı
		1.1.7. İlgili kamu kurum ve kuruluşları ile iş birliğinde refakatsiz çocukların aile birleşiminin sağlanması	Süreklili	Kızılay	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı GİGM Dışişleri Bakanlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı İçişleri Bakanlığı (Emniyet Genel Müdürlüğü)	Aile birleşimi sağlanan çocuk sayısı

STRATEJİK ÖNCELİK 6: SOSYAL DESTEK (SOSYAL HİZMET VE YARDIMLAR) VE UYUM

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Faaliyet	Süre	Sorumlu Kurum	İlgili Kurum	Sonuç Göstergesi
1. Sosyal destek programlarının göçmenleri içerecek şekilde geliştirilmesi ve ilgili tüm kurum ve kuruluşlar arasında eşgüdüm ve koordinasyonun güçlendirilmesi	1.1. Kamu kurum ve kuruluşlarının sosyal destek programlarının tüm göçmenleri kapsayacak şekilde geliştirilmesi	1.1.8. Risk altındaki göçmen ailelerin ve çocukların koruyucu ve önelici hizmetlere erişimlerinin artırılması	Süreklili	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü MEB Gençlik ve Spor Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı GİGM - Vailikler - Türkiye Belediyeler Birliği - Kızılay - STK'lar	Koruyucu/önelici hizmetlerden faydalanan çocuk ve aile sayısındaki artış oranı
		1.1.9. Göçmen çocuk ve gençlerin toplumsal destek hizmetlerinden etkin faydalanabilmeleri için kurumsal kapasitenin artırılması.	1-3 Yıl	MEB Gençlik ve Spor Bakanlığı	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Hazine ve Maliye Bakanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Sağlık Bakanlığı GİGM - Belediyeler - Kızılay - STK'lar	Toplumsal destek programlarından faydalanan göçmen çocuk ve genç sayısı Geliştirilen toplumsal destek program sayısı
		1.1.10. Yaşlı ve engelli göçmenlerin sosyal hizmet ve yardımlardan etkin bir şekilde faydalanabilmeleri için kurumsal kapasitenin artırılması.	3-5 Yıl	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü Hazine ve Maliye Bakanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Sağlık Bakanlığı GİGM - Türkiye Belediyeler Birliği - Belediyeler Kızılay	Sosyal hizmet ve yardımlardan faydalanan yaşlı ve engelli göçmen sayısı artış oranı
		1.1.11. Ülkemizdeki şiddetle uğramış göçmen kadınlar ve beraberindeki çocuklar için koruma mekanizmalarının geliştirilmesine yönelik çalışmaların yapılması ve kurumsal kapasitenin artırılması	3-5 Yıl	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü İçişleri Bakanlığı (Emniyet Genel Müdürlüğü) Sağlık Bakanlığı - Strateji ve Bütçe Başkanlığı Hazine ve Maliye Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı GİGM Türkiye Belediyeler Birliği Kızılay BM Kuruluşları ve İlgili Uluslararası Kuruluşlar STK'lar	6284 sayılı kanun kapsamında haklarında koruyucu ve önelici tedbir kararı alınan göçmen sayısı Hizmet sunulan şiddet mağduru kadın ve çocuk sayısı
		1.1.12. Göçmen çocuklara yönelik şartlı eğitim ve şartlı sağlık programlarının yaygınlaştırılması	1-3 Yıl	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü Hazine ve Maliye Bakanlığı MEB Sağlık Bakanlığı GİGM - Kızılay BM Kuruluşları ve İlgili Uluslararası Kuruluşlar STK'lar	Şartlı eğitim ve şartlı sağlık programlarından faydalanan göçmen çocuk sayısı
1.2. Sosyal hizmet ve yardımların hedef gruba ulaşması ve etkin hizmet sağlanması amacıyla kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde yürütülmesi ve gerekli koordinasyonun artırılması	1.2.1. Göçmenlerin faydalandıkları sosyal hizmet ve yardımların sistemli bir şekilde takibini yapmak ve eksiklikleri saptamak amacıyla bu programları yürüten kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, STK'lar ve uluslararası kuruluşlar arasında koordinasyon mekanizmalarının geliştirilmesi (düzenli bilgilendirme ve istişare toplantıları, düzenli iletişim sağlayacak platformlar vb.)	1.1.13. Belediyeler tarafından sağlanan sosyal hizmet programlarından ve sosyal hizmet faaliyeti yürütüldüğü (Kadın Konukevi, Kreş, Huzurevi vb.) merkezlerinden göçmenlerin faydalanabilmeleri için gerekli yasal düzenlemenin yapılması ve bu merkezlerin kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi.	1-3 Yıl	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Belediyeler Kızılay STK'lar	Belediyeler tarafından sosyal hizmet faaliyeti yürütülen merkezlerinin beşeri ve fiziki kapasite artış oranı Belediyeler tarafından sosyal hizmet faaliyeti yürütülen merkezlerden faydalanan göçmen sayısı
		1.1.14. Özel ihtiyaç sahibi göçmenlere yönelik kabul ve barınma merkezlerinin özellikle göçmenlerin yoğun olarak yaşadıkları şehirlerde kurulması ve sayılarının artırılması.	1-3 Yıl	GİGM	Hazine ve Maliye Bakanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı	Kurulan kabul ve barınma merkezi sayısı
			1-3 Yıl	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü MEB GİGM Türkiye Belediyeler Birliği Belediyeler Kızılay STK'lar	Gerçekleştirilen koordinasyon toplantı sayısı Koordinasyon kapsamında yapılan iş birliği ya da proje sayısı

STRATEJİK ÖNCELİK 6: SOSYAL DESTEK (SOSYAL HİZMET VE YARDIMLAR) VE UYUM

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Faaliyet	Süre	Sorumlu Kurum	İlgili Kurum	Sonuç Gösterge
1. Sosyal destek programlarının göçmenleri içerecek şekilde geliştirilmesi ve ilgili tüm kurum ve kuruluşlar arasında eşgüdüm ve koordinasyonun güçlendirilmesi	1.2. Sosyal hizmet ve yardımların hedef gruba ulaşması ve etkin hizmet sağlanması amacıyla kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde yürütülmesi ve gerekli koordinasyonun artırılması	1.2.2. Sosyal hizmet ve yardım programlarından yararlanan göçmenlerin ilgili verilerinin tutulması amacıyla veri tabanlarının gözden geçirilmesi ve kurumlar arasında verilerin paylaşılmasına yönelik protokollerin yapılması	3-5 Yıl	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı GİGM Türkiye Belediyeler Birliği Belediyeler Kızılay STK'lar	Var olan ya da oluşturulan sosyal yardım ve hizmet veri tabanı sayısı Veri paylaşımına ilişkin yapılan protokoller
		1.2.3. Göçmenlerin yararlanabilecekleri sosyal hizmet ve yardımlara ilişkin gerekli yönlendirmenin ve bilgilendirmenin Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, belediyeler, Kızılay ve konuyla ilgili çalışan STK'lar tarafından standart bir şekilde yapılması için güncel bilgilendirme materyallerinin geliştirilmesi ve bunların sunumuna yönelik ortak platformlar geliştirilmesi (web sitesi, danışma masası vb.)	1-3 Yıl	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü Strateji ve Bütçe Başkanlığı Hazine ve Maliye Bakanlığı MEB Sağlık Bakanlığı GİGM Türkiye Belediyeler Birliği Üniversiteler Kızılay STK'lar	Geliştirilen bilgilendirme materyal sayısı Ortak platformun oluşturulma oranı

NOTLAR

NOTLAR

UYUM
STRATEJİ
BELGESİ
VE
ULUSAL
EYLEM
PLANI

2018 - 2023